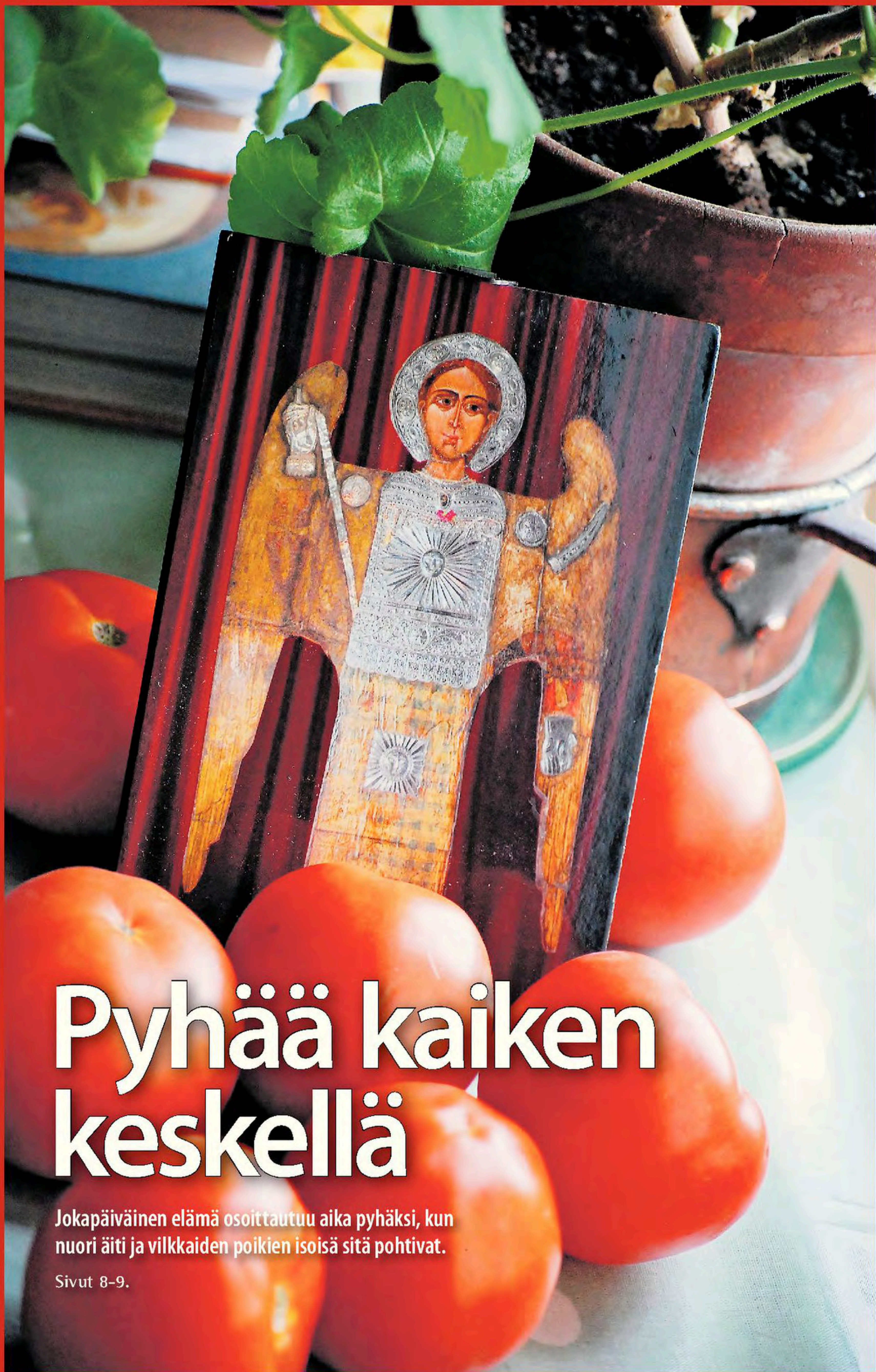

Pyhää kaiken keskellä

Jokapäiväinen elämä osoittautuu aika pyhäksi, kun
nuori äiti ja vilkkaiden poikien isoisä sitä pohtivat.

Sivut 8-9.

20.10.2011

Pyhä

Moni menee pyhänä konserttiin, kirkkoon tai vaikkapa ulkoilemaan. Pyhä tarkoittaa usein sunnuntaita, mikä ei huono merkitys olekaan onhan sunnuntai pyhäpäivä.

Pyhä on kuitenkin vaikea käsite. Sillä on jo pelkästään suomenkielissä monia merkityksiä. Eri ihmisille pyhä merkitsee eri asioita. Useimmille pyhä liittyy jotenkin uskontoon, mutta kyllä monessa asiassa "pyhiä" piirteitä, joista halutaan pitää kiinni. Näitä on esimerkiksi musiikissa, arkkitehtuurissa, urheilussa, politiikassa ja ammattiyhdistystoiminnassa.

Pyhiä ovat sellaiset asiat, joihin ei sovi kajota. Niihin puuttuminen aiheuttaa hämmennystä. Pyhänä pidetyissä asioissa lieneekin osa sellaisia, jotka liittyvät ihmisen perusturvallisuuteen. Osa taasen aikojen saatossa osoittautuu jopa joidenkin oman edun tavoitteluksi.

Pyhän määrittelyvaikeuksista huolimatta pyhä on tärkeä asia. Pyhä on koskettanut monia. Lapsen syntymä tai läheisen kuolema on saattanut tuntua pyhän kosketukselta. Tai jokin yksittäinen tilanne vaikkapa pääsiäisaamun hartaus hautausmaalla tai kappelissa kevään auringon noustessa tuntuu pyhän kosketukselta. Näissä sana pyhä merkitsee usein Jumalaa.

Monissa kielissä sana Jumala on hyvin lähellä sanaa hyvä. Usein kai kokemus onkin se, että jokin olemukseltaan hyvä koskettaa ja se tuntuu syvällä pyhän kosketukselta. Tällä tavoin pyhästä tulee myös arkista. Kun äiti tai isä tai vaikkapa varhaiskasvattaja ottaa lapsen syliinsä ja pitää hyvänä, kyse on luomistytönsä liittyvästä pyhän kosketuksesta. Siis siitä, että luotu ihminen toimii niin kuin Luoja on tarkoittanut.

Kirkossa on viime vuosina puhuttu paljon oikeudesta pyhään. Se tarkoittaa kaikkien oikeutta yhteyden Jumalan kanssa, mutta myös lähimmäisyyttä. Itse asiassa yhteys Jumalaan ja lähimmäisyyks ovat erottamattomat.

Pyhäpäivän tapa viedä kynttilöitä haudalle on monelle selittämättömän konkreettista pyhän kosketusta. Pyhä on läsnä.

Kari Erkkola
päätoimittaja
kari.erkkola@evl.fi

Pyhien joukkoon?

Luvattu päämäärä,
taivas, on siis loistava,
vaikka menisikin yli
nykyisen
ymmärryksemme.

Pyhien yhteyttä

Pyhäpäivänä on tapana muistaa edesmenneitä rakkaitaan ja viedä haudoille kynttilöitä ja seppeleitä. Pyhäpäivässä on olennaista pyhien yhteys, joka toteutuu yli kuoleman rajan, elävien ja kuolleiden välillä.

Pyhäpäivä on säilyttänyt Suomessa asemansa vainajien muistopäivänä, jolloin kynttilät syttyvät hautausmailla. Sen rinnalle on kuitenkin viime vuosina rantautunut amerikkalaistyyppinen halloeweenin vjetto, johon kaupat myyvät kurpitsalyhtyjä ja kummitussuja. Sana halloween tulee englannin kielen ilmauksesta All Hallows eli 'kaikki pyhät'.

Pyhäpäivän kysymykset ja vastaukset tulevat meille aikanaan ajankohtaisiksi. Niinpä tuonpuoleisen mysteeriä voisi nyt luontevasti pohdiskella niin yksikseen, kuin seurassakin, vaikka sellainen ei olisikaan ollut tapana.

Raamatun mukaan nykyinen elomme het-

ki on nopeasti ohikiitävä ennen lopullista elämää, jossa Herran huomaan päästessämme ei olisi enää ole kuolemaa, murhetta, valitusta eikä vaivaa (Johanneksen ilmestys 21. luvusta 23. luku, jae 42). Merkittävää on Jeesuksen vastaus: "Totisesti, jo tänään olet minun kanssani paratiisissa." Saamme uskoa, että näin Jeesus vastaa meillekin, kun Häneltä sitä pyydämme.

loistava, vaikka menisikin yli nykyisen ymmärryksemme.

Joistakin sanonnoista voi tulla mieleen kysymys, elävätkö kuolleet rinnallamme jollakin tavalla. Valtakulttuurimme on pyhäpäivän aikaan tuomassa meille jonkinlaista kuolleilla pelottelua, mikä voi tuntua bauskalta, mutta antaa varsin Raamatusta poikkeavan kuvan asiasta. Tessaalonikalaiskirjeen mukaan meillä on aikanaan iloinen yhteinen matka Herramme luokse.

Kipua voi aiheuttaa pohdinta, olenko minä mukana. Ja muistellamme kuolleita saatamme murehtia heidän kohtaloaan. Kummassakin joudumme hyvin nöyrälle paikalle. Vapah-tajamme on avannut meille tien, jossa suunta-viivat voidaan nähdä vain uskon silmin ja vähän kerrallaan. Ja tällä matkalla on yllätyksiä, kuten että kaikilla on sama voittopalkinto riippumatta siitä, kuinka pitkään on Hänen kanssaan kulkenut.

Elämä tuo kaikenlaisia esteitä uskon tielle lähtemiseen, mutta mitäpä meillä olisi menetettävää? Vain voitettavaa, kun tarttumme toivoon. Hänen käteensä on helppo tarttua. Muoto ei liene tärkeä, vaan rehellinen tarkoituks.

Luukkaan evankeliumissa on kuvaus karun miehestä uskontunnustuksesta, kun ristiinnaulittu pahantekijä pyysi Jeesusta muistamaan häntä päästessään valtakuntaansa (Luukas 23. luku, jae 42). Merkittävää on Jeesuksen vastaus: "Totisesti, jo tänään olet minun kanssani paratiisissa." Saamme uskoa, että näin Jeesus vastaa meillekin, kun Häneltä sitä pyydämme.

YRJO LAINE
PORIN SEURAKUNTAYHTYMÄN
KURSSIKESKUSTEN ISÄNTÄ

Pyhäpäivää vietetään
5. marraskuuta.

Raino Salminen

Porilaanen

Mä varoitan heti alakuhun, jotta älä jatka lukemista, jos et kestä murrekiri-jootuksia. Toinen varoitus tuloo sulle, joka etit puhtahia murteita. Mun kirjoo-tukseni saati puheeni ei oo puhurasveristä pohjanmaata. Mä oon jaakkiman evakoon ja karvialaasen kakara, joka on reissannu lapsuuren ja nuoruuren pitäjästä Kauhajoelta Espoon kautta tänne Porihin. Matkahan on tarttunu monta sanaa, jotka taustasti ei oo alaku-perästä eteläpohjanmaan murretta.

Kymmenkunta vuotta mä oon miettiny, oonko mä porilaanen vai en? Kesällä puhuun yhyren ihmisen kans, joka oli asunu täällä yhtä kauan ku minäki – kaksikymmentä vuotta – se sanoo, jotta ei me kai voira sanua iitiänmä porilaasiksi. Mä oon eri mieltä. Kyllä meillä tientuomillaki pitää olla oikeus olla porilaasia! Niillääki, jotka ei oo synnyntäny yhtää palijasjalakaasta porilaasta.

Työ mun tänne aikansa toi ja se on mun täällä pitäny. Tämä Pori on niin mahtava kaupunki, jotten mä meinaa täällä niin vain lähtää muualle. Vaikia täällä on tietä piki lähtiäkkää – varsinki, jos haluaa lähteen. Vesi tuloo vastahän jo Reposares.

Kesällä mä tein senki, jotta söin airon po-

riilaasen – sellaaen hampurilaasen näköösen paahoteipähässäkän. Kauan olin onnistunut-ki sitä välttelmähän. Lähetysjuhulilla ajatelin, jotta olis se häpiä, jos joku kysyys multa, miltä se porilaanen maistuu ja mä sanoosin, jotta en oo koskaa suuhuni pistäny. Hyvää se porilaanen oli ja vei pahimman näläjän.

Mä tykkään asua täällä Poris. Pori on mun mielestä ihmisenkokoosen kaupunki. Täällä pääsöö, jos haluaa, välillä tuulettamahan ittiänsä isoommas maailmas ja tänne pääsöö takaa, vaikka pitääski tulla linija-autolla osa junamatkasta.

Nykyään täällä on tairetta ja tierettä, viihrettä ja kultuuria siihen mallihin, jotta niitä ei tarte välttämättä lähtää ettimähän mistää muualta. Semmarikki tuloo laulamahan Promenaarihin ainaki joka toinen vuosi.

Ässiä mä en oo oopinu viä kannattamahan. Siihen vaikuttaa varmahan seki, jotta pesäpallo oli lapsuuren palio tutumpi joukkuepeli ku tuo jääkiekko. Ässien fanituotteet on kyllä koman värisiä: puna-musta-valakoosia. Harijoottelijan innoottamana tein viime talvena pienen taulun, johonka maalasin patasyrämmen. Sen verran ässiä on muski jo näkyvis.

Vaikka mä tuos aikaemmin kirjoottiin,

jotta työ mun täällä pitää, niin totuuren nimes on sanottava, jotta porilaaset ihmiset ne on, jotka vapaa-aijas ja työs on parasta. Porilaanen hymyyllö, ku sille hymyyllö ja se alkaa juttelemahan, ku sille juttelee. Eikä meitä mikää vaivaa! Me ollahan tavallisen mukavia suomalaasia ja saamma olla ylypeetä siitä, jotta me oomma Porista. Mä en ainakaa verä hartiootani lysesyn, ku joku kysyy vaikka johonaki koulutukses, jotta mistä sä oot kotoosin. Moon Porista ja ylypiä siitä – eteläpohjanmaan murtehellaki.

MAIJA SALMUÄRVI
PORIN TELJÄN SEURAKUNNAN
NUORISOTYÖNOHJAAJA

Porin Kirkkosanommat

Julkaisija: Porin evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä. Päätoimittaja: Kari Erkkola. Toimitussihteeri: Maija-Leena Seppälä. Toimitusneuvosto: Porin seurakuntien viestinnän neuvottelukunta. Osoite: Hallituskatu 9 b, 28100 Pori. Puhelin: 0400 309 815. Internet: www.poriev.fi. Sähköposti: tiedotus@poriev.fi Kustantaja: Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa, PL 279, 00181 Helsinki. Painatus: Salon lehtitehdas. Jakelu: Itella posti oy. Jakeluhuomautukset Itellalle. Ilmoitusmyynti: Marita Lyyra, p. 040 729 2119, faksi (014) 616 035. Yksityistilaus: 8 euroa vuosikerta. Seuraava numero ilmestyy 24.11.2011

Seurakuntatyön ykköset lapset, nuoret ja diakonia

Porin seurakuntien jäsenet maksavat myös vuonna 2012 kirkollisveroa 1,40 prosentin mukaan.

Yhteinen kirkkovaltuusto päätti tuloveroprosentista kokouksessaan 12. lokakuuta. Tuloveroprosentti on pysynyt Porissa ennallaan vuodesta 2005. Noormarkun seurakunnan veroprosentti laski Pori-liitoksen myötä. Keskimäärin porilainen kirkon jäsen maksaa vuodessa kirkollisveroa 216 euroa. Vastaavasti esimerkiksi Raumalla keskimääräinen kirkollisvero on 221 euroa/ vuosi, koko kirkossa 200 euroa.

Seurakuntien taloudenpito muistuttaa hyvin paljon kuntia. Molempien toiminta on riippuvainen kertyneistä verotuloista ja ylittävät päätösvaltaa käyttää vaaleilla valittu valtuusto. Verotuloissa seurakunnat tarjoavat jäsenilleen mm. toimintaa vaivaklubeista eläkeikäisten hopeakerhoihin, ylläpitävät kirkkoja ja hautausmaita, tekevät laajaa lapsi-, nuori- ja diakoniatyötä. Porin seurakuntien tulot ja menot ovat vuositasolla noin 17 miljoonaa euroa.

Lapsi- ja nuoriin suurin satsaus

Kun lasketaan henkilöstö-, tila- ja tuotekulut yhteen, käyttävät Porin seurakunnat resursseja eniten lapsi- ja nuorisotyöhön. Toimintakulut ovat noin 2,6 miljoonaa euroa ja nettomenot 2,3 miljoonaa euroa vuodessa. Suurimmat satsaukset ovat päiväkerhotyö 818 000 euroa ja rippikoulutyö 491 000 euroa. Päiväkerhomak-

suista saadaan tuloja noin 44 000 euroa ja rippikoulumaksuista 72 000 euroa.

Lapsi- ja nuorisotyötä ovat lisäksi mm. pyhäkoulu, tyttö- ja poikakerhot, partio, nuorisotyö, erityisnuorisotyö, perhekerhotyö, iltapäiväkerhotoiminta sekä koulu- ja oppilaitostyö.

Lapsi- ja nuorisotyön jälkeen toiseksi suurin menoerä on diakoninen palvelu, johon kuuluvat paikallisseurakuntien ja yhteinen diakoniatyö, perheneuvonta, sairaalasielunhoito ja Palvelevan puhelimen toiminta. Vuosittaiset menot ovat yhteensä 1,8 miljoonaa euroa, josta seurakuntien ja yhteisen diakoniatyön osuus on 1,3 miljoonaa euroa. Tuloja näille työmuodoille kertyy vuodessa noin 237 000 euroa. Lähetystyöhön ja Kirkon ulkomaa-nun kautta kansainväliseen diakoniatyöhön porilaiset antavat vuodessa 415 000 euroa.

Kolmanneksi suurin menokokonaisuus ovat jumalanpalvelukset ja kirkolliset toimitukset (kaste, avioliittoon vihkiminen, hautaan siunaaminen), joiden vuosimenot ovat noin miljoonaa euroa sekä muu seurakuntatyö 1,2 miljoonaa euroa. Kuoritoimintaa, konsertteihin ja muuhun musiikitoimintaan kuluu 442 000 euroa. Porin seurakuntayhtymän viestinnän menot 330 000 euroa. Kirkonkirjojen pitämisestä on kuluja 241 000 euroa ja tuloja on noin 15 000 euroa.

Varsinaisesta hautausmaasta on kuluja 1,1 miljoonaa euroa ja tuloja 370 000 euroa. Kun lasketaan mukaan myös kiinteistö- ja hallintomenot, niin hautausmaiden kulut ovat 1,4 miljoonaa euroa ja tulot 391 000 euroa.

Kiinteistötoimen nettomenot ovat 2,8 miljoonaa euroa. Suurimmat menoerät tulevat kirkkojen ja seurakuntatalojen ylläpidosta, kustannukset ovat lähes kaksi miljoonaa euroa. Toimintansaahan niitä välttämättä tar-

vitaan, samoin kuin leirikeskuksia, joista on vuosittain kuluja 302 000 euroa. Henkilöstömenojen osuus kaikista menoista on noin 63 prosenttia.

MAIJA-LEENA SEPPÄLÄ

Verotulot pitävät seurakuntatalouden pystyssä

Porin seurakuntien tulomuodostus prosentteina
Kirkollisvero 85
Maksutulot 4,7
Vuokratulot 2,8
Korko- ja muut rahoitustuotot 2,3
Kolehdit, tuet ja lahjoitukset 1
Muut 4,2

Viidennessä lapsi- ja nuorisotyöhön

Porin seurakuntien menojen rakenne prosentteina
Lapset ja nuoret 18
Diakonia ja auttaminen 13
Kirkolliset toimitukset ja jumalanpalvelukset 9,2
Muu seurakuntatyö 9,7
Lähetystyö ja kansainvälinen diakonia 2,7
Musiikki 2,7
Viestintä 2,3
Kirkonkirjojen pitäminen 1,7
Kiinteistöt 24
Hautausmaat 9,3
Muut 7,4

Kirkolle valitaan uudet päättäjät helmikuussa

Vaalien ehdokasasettelu päättyy 15. joulukuuta.

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokous- ja hiippakuntavaltuustojen vaalit järjestetään 13. helmikuuta 2012. Samanaikaisesti toimitetaan kahdet vaalit. Toisessa valitaan maallikko- ja pappisjäsenet kirkolliskokoukseen ja toisessa hiippakuntavaltuustoihin. Valittujen toimikausi alkaa 1.5.2012 ja kestänee neljä vuotta 30.4.2016 asti.

Kirkolliskokoukseen valitaan hiippakunnista 96 edustajaa, joista 32 on pappeja ja 64 maallikoita. Turun arkkihiippakunnasta valitaan 12 edustajaa, joista kahdeksan maallikoe-dustajaa ja neljä pappia. Edustajapaikkojen jakautuminen hiippakuntien kesken perustuu jäsenmääriin.

Kirkolliskokous on kirkon ylin päättävä toimielin. Hiippakuntavaltuustot puolestaan hoitavat tuomiokapitulin ohella hiippakuntien hallintoa. Niillä on oikeus tehdä muun muassa esityksiä kirkolliskokoukselle.

Kirkolliskokouksessa hiippakunnan maallikoehdokkaaksi voidaan asettaa seurakunnan maallikkokäsen, joka on vaalikelpoinen seurakunnan luottamustoimeen. Äänioikeutettuja ovat seurakuntaneuvostojen ja yhteisten kirkkovaltuustojen jäsenet. Pa-pit valitsevat uuden kirkolliskokouksen pappisvalitustajaa lääninrovastin johtamassa kokouksessa. Hiippakuntavaltuustovaleissa valitaan jokaiseen yhdeksään hiippakuntaan 14 maallikko- ja 7 pappisjäsentä.

Vaalien ehdokasasettelu päättyy 15.12.2011 kello 16. Valitsijayhdistykset asettavat ehdokkaat vaaliin. Pappisehdokkaiden valitsijayhdistyksen voi perustaa vähintään kolme äänioikeutettua pappia. Maallikoehdokkaiden valitsijayhdistyksen perustamiseen tarvitaan vähintään kymmenen äänioikeutettua henkilöä. Ehdokaslistaa saa nimetä kolme kertaa enemmän ehdokkaita kuin vaalisalitaan.

Kolehdeista puolet kirkon yhteisiä

Kirkkohallituksen vuosittain määrittämien virallisten kolehtien lukumäärä on ollut noin puolet kaikista pääjumalanpalveluskolehdeista. Suomenkielisessä seurakunnissa on ensi vuonna kolehtipäiviä yhteensä 77, joista kirkkohallituksen määrittämiä virallisia kolehteja on yhteensä 36.

Vakiintuneen käytännön mukaisesti kirkon virallisten lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun toiminta ovat keskeisellä sijalla. Uusi ratkaisu on se, että kolehtipäivän tuotto voidaan myös jakaa. Suomen Kirkkomusiikkiliitto ja Kirkon Musiikkijuhlat 2012 jakavat osoitetun kolehtipäivän 2.12.2012 tuoton puoliksi. Samoin Kaatuneitten Omaisten Liitto ja Veteraanivastuu jakavat kolehtipäivän 20.5.2012 tuoton puoliksi.

Muista kuin virallisista kolehdeista päätävät seurakunnat itsenäisesti. Kolehteja ke-rätään mm. oman seurakunnan diakonia- ja nuorisotyölle sekä nimikkolähtien tukemiseen.

Nuorisosihteeri haussa

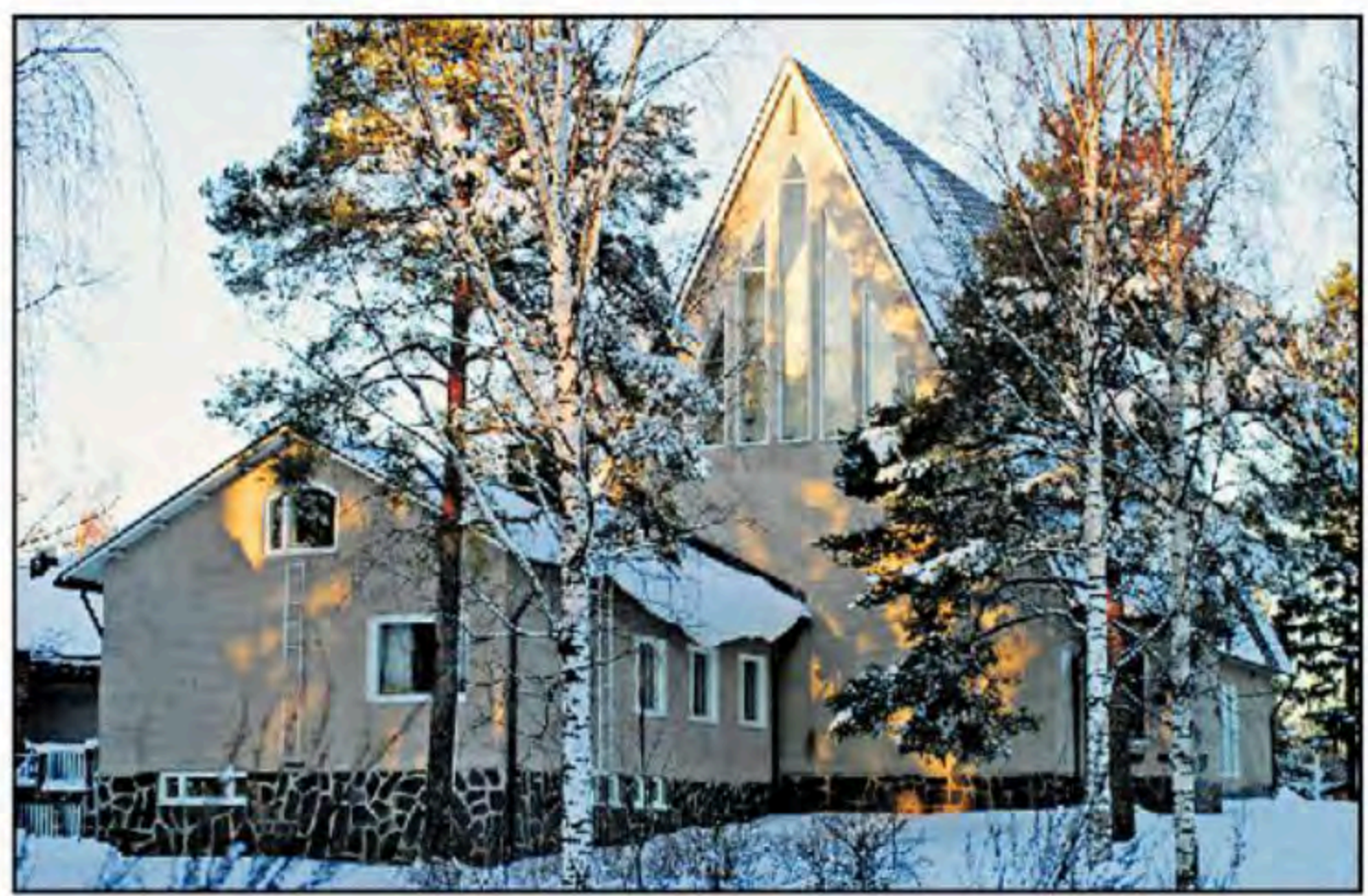
Nuorisosihteerin virka on haettavana Porin seurakuntayhtymässä. Hakuaika päättyy marraskuun puolivälissä. Nuorisosihteerin valitsee yhteinen kirkkoneuvosto.

Tehtäviin kuuluvat yhteisen varhaisnuorisotyön ja nuorisotyön koordinointi, varhaisnuorten kristillinen kasvatus, työalansa kehittäminen, koulutus ja yhteistyö sekä yhteyksien hoitaminen kirkon sekä oman työalan asiantuntija- ja yhteistyöverkostoihin. Nuorisosihteeri toimii yhteisen seurakuntatyön kasvatuksen yksikössä.

Porin seurakuntien avoimia virkoja on täytetty viime aikoina varovasti. Nuorisosihteerin viran kirkkoneuvosto katsoi kuitenkin niin keskeiseksi, että se haluttiin täyttää edellisen nuorisosihteerin jäätävällä eläkkeelle.

Pihlajakuvat: Pertti Hietalahti

Kirkkoherra kuvaa moni-ilmeistä Pihlavaa

Pihlavan seurakunnan alue on kuin kirkko ja yhteiskunta pienoiskoossa. Siihen kuuluvat monipuolinen asutus ja luonto, tehtaat ja satamat.

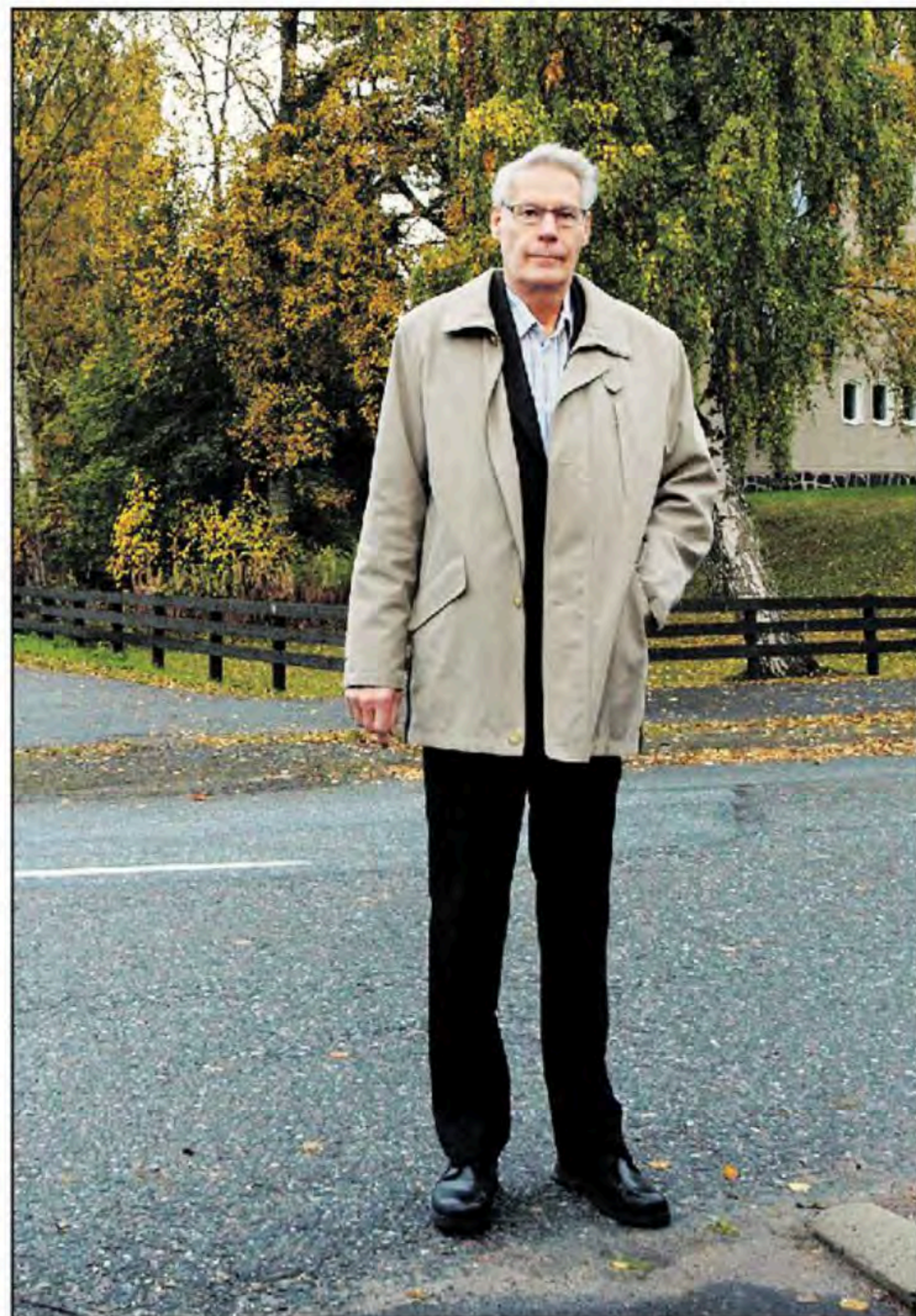
— Pihlavalaisuus on elämäntapa ja elämänasenne. Pihlavassa on perinteisen kyläyhteisön tuntua hyvässä mielessä. Täällä osataan olla kiirettömästi ja pysähtyä toisen rinnalle. Matkaa keskustasta ei ole kuin vartin verran, mutta meininki on erilainen, tietää Pihlavan kirkkoherra **Pertti Hietalahti**.

Pihlavan seurakunta perustettiin 50 vuotta sitten vuoden 1961 alussa, kun Porissa tehtiin seurakuntajakoja. Kirkko oli valmistunut muutama vuosi aiemmin. Juhlavuotta on vietetty arjen keskellä järjestämällä pitkin vuotta tapahtumia mm. eri ikäryhmille. Seuraavat ovat merellinen Pihlava-messu ja entisten ja nykyisten seurakuntanuorten järjestämä konsertti.

Seurakunnan työntekijät ovat viihtyneet Pihlavassa pitkiä työurpeamia. Niilo **Suhonen** oli kirkkoherrana seurakunnan perustamisesta vuoteen 1995, jolloin Hietalahti aloitti.

Homma hoitoon vaikka talkoilla

Pihlavassa on pitkä perinne yhteisten asioiden hoitamiseksi, toimeen on

Raino Salmilampi

Valokuvausta harrastava Pihlavan kirkkoherra Pertti Hietalahti on tallentanut moni-ilmeistä seurakuntaansa. Siihen kuuluvat mm. Kyläsaari peltoaukeineen, Yyterin ja Kallon luonnonmaisemat, sata-ma, tuulivoimala ja tehtaanpiiput.

tartuttu talkoillakin.

— Pihlavalaisilla on jalat maassa ja terve asennoituminen elämään, täällä on totuttu myös vastatuuleen. Vähästä ei säikähdetä. Aiemmasta rosoisesta maineesta ei oteta paineita, kiittelee Hietalahti.

— Pihlava-projektissa 2000-luvun vaihteessa tehtiin tiiviisti yhteistyötä kaupungin ja järjestöjen kanssa. Tulokset näkyvät, saatiin pysyviäkin elementtejä. Nyt yhteistyötä olisi syytä päivittää.

Hietalahti toivoi, että alueen viihtyvyys ja kehittäminen otettaisiin huomioon kohteeksi, tähän seurakuntakin tulisi yhdeksi tekijäksi. Häntä mieltäytyvät myös nuorten asiat. Tässäkin tarvittaisiin yhteistyötä.

Diakonia on nuorisotyön ohella keskeistä seurakuntapalvelua.

— Pihlavan seurakunta oli Suomen ensimmäisiä EU-ruokatuon hakijoita ja saajia. Välillä tuli porilaisten yhteinen ruokapankki, mutta taas ollaan tilanteessa, jossa Pihlava jakaa itsenäisesti EU-ruokia. Ensimmäinen vuosi on vielä kysymysmerkki, ei ole varmaa saadaanko avustuksia kuten aiempina vuosina. Tilanteesta on

keskustelu Pihlavan seurakuntaneuvostossa. Tarvetta on, joten apu hoidetaan vaikka talkoilla.

Yhteistyötä päivittämään

Pihlavan seurakunnan nuorisotyöllä on vankat perinteet. Seurakuntatyössä päiväkerho, iltapäiväkerhot ja minirippis tavoittavat varhaisnuoria. Nuorisotyön voimaa osoittaa sekin, että nuorisotyön ohjaaja **Terhi Rätty** valittiin 2011 vuoden meriporilaiseksi.

Kyläsaarella on perjantaisin nuorille avoimien ovien iltapaikallisen kyläyhdistyksen tiloissa.

— Se on megasuositus, kuvailee Terhi Rätty.

Sekä Rätty että Hietalahti toivovat uutta "Pihlava-projektia". Nuorista täytyy olla aina huolissaan. Jos taloudellinen taantuma tulee, se iskee ensimmäisenä perheisiin, joissa ongelmia on ennenkin ollut.

MAIJA-LEENA SEPPÄLÄ

1961–2011
Pihlavan seurakunta
50 vuotta

"Jumalan rakkaus on kuin meren aava"
Merellinen Pihlava-messu
Pihlavan kirkossa 23.10.2011 klo 10

Messun toimittaa Hannu Dietrich, kanttorina Jouni Maunula, Pihlavan kirkkokuoro, Pihlavan seurakunnan nuorten kuo-

ro. Pihlavan Martat tarjoavat kirkkokahvit

Nykyisten ja entisten seurakuntanuorten konsertti Pihlavan seurakuntatalossa 6.11. klo 18.
Esintyjinä mm. Nuorten lauluryhmä Musaklubi, Tiia Palonen, Oskari Penttilä, Klaus & Juha-Ville Forssell, Essi Nevala, Anna Lindén, Aki-Petri Heino, Ari Kotipelto, Saara Salmi, Tuula Uusitalo, Jussi Wemberg sekä myös kanttori Päivi Holkko

Tule nauttimaan musiikista ja iltaohjelmasta kanssamme! Mahdollisia muita esiintyjiä saa ehdottaa terhi.ratty@poriev.fi

Soi kunniaksi Luojan

Raino Salmilampi

Virsikirjan laulujen aiheet kattavat koko elämän – ja kuolemankin.

Hittien virrassa virret puolustavat paikkaansa.

Uusia lauluja syntyy liukuhin-natahdilla. Osa kirjoitetaan tiettylle esiintyjälle tai ryhmälle. Tämän päivän suosikkilaulut unohtuvat muutamassa vuodessa. Hittien virrassa virret puolustavat paikkaansa ja puhuttelevat yhä monia. Virret on tarkoitettu yhteislauluiksi, kaikkien käyttöön. Lisäksi virsilaulaja yhtyy sukupolvien ketjuun.

Virsikirjassa virret on jaoteltu aihepiireittäin. Laulujen teemat kattavat ihmisen koko elämän – ja kuoleman. Porilaiset vuorolaiset kertovat subteestaan virsiin ja tämänhetkisestä mielivirrasta.

Virret yhdistävät

Virsilauluperinne juurtui **Terttu Ketolan** jo lapsena. Hän muistaa edesmenneen mummunsa laulaneen kotona usein virsiä. Virsikirjaan on otettu ortodoksien lauluista mukaan pääsiäisvirsi "Kristus nousi kuolleista". Se koskettaa ja tuo mieleen ortodoksikirkkoon kuuluneen äidin.

Ketolan mielivirsi on "Päivä vain ja hetki kerrallansa".

— Sen valitsin laulettavaksi myös mieheni hautajaisissa. Toinen puhutteleva virsi on "Vain sinä tunnet minut, Vapahtaja". Ketolalle nämä rakkaat virret antavat lohtua ja toivoa sekä vahvistavat uskoa.

Terttu Ketola on hyvillään siitä, että virret yhdistävät paitsi menneisiin, myös seuraaviin sukupolviin. — Seitsemänvuotias pojantytär tuli kylään ja ensimmäisenä hän halusi kertoa osavansa laulaa kokonaan Ystävä sä lapsien, kertoo ilahdunut Terttu-mummu.

Monipuolisuus viehättää

Aulis Haavisto kiehtoo tällä hetkellä erityisesti pääsiäisosaston virsi "Aurinkomme ylösnousi".

— Se on hieno. Melodialtaan valloisa ja sisältää hienoja, rohkeita kielikuvia, Haavisto kuvailee.

Haaviston mukaan virsikirja on paljon muutakin, kuin kokoelma virsiä.

— Se on runokirja. Lisäksi virsien laulaminen liittyy laulajan pitkään perinteeseen.

Haavistoa kiinnostavat myös virsisävelminä käytetyt toisinnat eri puolelta Suomea. Toisinnat ovat yleensä muotoutuneet virsilaulun

suullisessa perinteessä, kun nuotteja taitamattomat henkilöt ovat muistelleet esimerkiksi kirkossa oppimansa sävelmiä.

— On ollut hieno saavutus kansanmiehiltä ja -naisilta, kun he ovat tällä tavalla muokanneet koraaleja.

Aulis Haavisto uskoo, että jokaiseen elämäntilanteeseen löytyy sopiva virsi. Virsikirjan aarteita kannattaisi kuitenkin käyttää nykyistä laajemmin. Parikymmentä tutuinta virttä ovat vain pieni raappaisu yli kuudensadan laulun kokoelmasta.

Virret kantavat

Marjatta Salonen on pahoillaan siitä, ettei virsien ulkoa opettelu kuulu enää tapoihin.

— On sanottu, että hänen hetkellä ihmisen ei keksi omia ajatuksia, vaan jotain täytyy löytyä muistista.

Virret voisivat useassa tilanteessa auttaa ja lohduttaa, mutta tyhjää varastosta on vaikea kaivaa mitään esiin.

Marjatta Salonen rohkaisee lähestymään sairaita ja vanhukia tuttujen virsien välityksellä. Jopa vaikeasti dementoituneet vanhukset saattavat yhtyä tuttuihin virsiin, vaikka puheen tuottaminenkin olisi hankalaa. Omalle sairaalle mummilleen Salonen lauloi aikanaan lapsuudesta tuttua virsiä.

— Näin aino laulun aikana mummin kasvojen ilmeen muuttuvan levolliseksi. Tuttu laulu helpotti tuskaa, Salonen muistelee.

Omaa mielivirttä Salonen ei osaa nimetä. Mieleen nousee virsiä aina kulloinkin vuodenajan, kirkkovuoden vaiheen tai oman elämäntilanteen mukaan.

Tällä hetkellä mielessä pyörii upea virsi "Maan muokkasimme, veimme sen multa, Jumalani". "Sun kätes, Herra, voimakkaan" saa mieleen sadossa kadonneen isän ja sitten itkettää.

Ulkoa opettellut virret koskettavat ja kantavat.

Sanat puhuttelevat

Teljän nuorisokuorossa laulava **Sofia Valli** on tällä hetkellä mieltynyt etenkin virteen "Niin suuresti on Jumala maailmaa rakastanut".

— Siinä on hieno melodia sekä turvalliset, lohdulliset sanat ja keskeinen perussanoma kirkkaasti esillä, Valli perustelee.

Vallille virsikirja on läheinen ja pärjää vertailussa muiden laulukoko-

elmien kanssa juuri sanoitusten takia.

— Monet virsitekstit perustuvat Raamattuun, Valli muistuttaa.

Sofia Valli harrastaa urkujen soittoa. Muusikolle virren melodia kolahtaa yleensä ensin. Mutta hienoimpia virsiä ovat hyvät kokonaisuudet, sellaiset, joissa sanat sopivat säveleen.

Virsi kertoo elämästä

Matti Korpela nimeää lempivirreksensä "On kaunis synnyinmaamme". Sitä hän mielellään ehdottaa yhdessä laulettavaksi, jos tilaisuus tarjoutuu.

Työnsä metsäalalla tehnyt Korpela kuvailee itseään luontoihmiseksi.

— Tämä virsi yhdistää komeasti luonnon ja koko elämäntapaan.

Korpela pohtii, että paljon muitakin hyvin yhteislauluja on toki olemassa, mutta virsissä on painavin sanoma. Körttitaukselle Korpelalle virret kuuluvat etenkin seuratilanteisiin, joissa ne puheiden kanssa vuorotellessaan muodostavat kokonaisuuden. Mutta jumalanpalvelusten ja seurojen lisäksi virsiä voi veisata muulloinkin.

— Joskus laulamme kotiloissa vaimon kanssa, toisinaan laulan yksin autoa ajaessani.

Yksin tai yhdessä, mutta virsi soikoon!

MARI AHVENJÄRVI

Miten virsi jatkuu?

Muistatko, kuinka jutuissa mainitut virret jatkuvat? Testaa virsitetosi. Oikeat vastaukset löytyvät virsikirjan sivuilta numeroiden avulla.

- Kristus nousi kuolleista 90
- Aurinkomme ylösnousi, paisee voittovuorella 105
 - Niin suuresti on Jumala maailmaa rakastanut 260
 - Vain sinä tunnet minut, Vapahtaja 289
 - Päivä vain ja hetki kerrallansa 338
 - Soi kunniaksi Luoja 462
 - Ystävä sä lapsien 492
 - Ilta on tullut, Luoja 563
 - On kaunis synnyinmaamme 574
 - Maan muokkasimme, veimme sen multa, siemenen 575
 - Sun kätes, Herra, voimakkaan 577

Hyväntuulinen kappalainen iloitsee kohtaamisista

Toiminta perheiden, rippikoululaisten ja muiden nuorten kanssa kuuluvat Noormarkun uuden papin tehtäviin.

Syyskuun puolivälissä Länsi-Porin seurakunnasta Noormarkkuun kappalaiseksi siirtynyt **Samu Repo** on hyvällä mielellä ensimmäisten työviikkojen jälkeen.

— Vastanotto on ollut todella hyvä, Repo kertoo. Seurakuntalaiset ovat olleet iloisia, kun ovat saaneet uuden papin.

Repo kertoo viihtyneensä hyvin Länsi-Porissakin, mutta yhtymän sisällä auennut kappalaisen paikka tarjosi innostavaa vaihtelua. Noormarkun ja Länsi-Porin seurakunta Samu Repo pitää samantapaisina. Pidentynyt työmatka ei haittaa.

— Automatalla ehtii töihin mennessä sopivasti irtautua kotia ja kotiin palatessa irtautuu töistä, Luvialla asuva Repo kertoo.

Aktiiviset seurakuntalaiset työn tukena

Toimenkuvaa Noormarkussa on hahmottamassa Revolle. Hänen vastuulleen kuuluvat rippikoulu ja nuorisotyö sekä perhetyö, mutta

pienelle seurakunnalle tyypilliseen tapaan tehtäviä tarjotaan kaikilta toiminnan alueilta.

— Se on pelkästään hyvä asia. Pidän siitä, että työ on monipuolista, Repo huomauttaa.

Seurakuntatyön ohella Samu Repo ottaa viikoittain muutamia asiakkaita vastaan Perheasiain neuvotelukeskuksesta. Syväiset neuvontakeskustelut rikastuttavat papin työtä entisestään.

Seurakunnan muut työntekijät tulevat hiljalleen tutuiksi.

— Noormarkussa on mukava, pieni työyhteisö, jonka etuna ovat säännölliset tapaamiset kasvokkain.

Samu Revolle itselleen seurakunta merkitsee kristittyjen yhteisöä, jossa on mahdollista elää toiseksi kristinuskon ihanteita. Seurakunnan vahvuus on Revon mukaan siinä, että toimintaan voi osallistua monin eri tavoin. Seurakunnan pitäisi lisäksi olla paikka, jossa seurakuntalaisella on mahdollisuus antaa lahjansa käyttöön. Noormarkun seurakuntalaiset saavatkin uudelta kappalaiselta kiitosta aktiivisuudestaan. Myös suuri vapaaehtoisten vastuunkantajien joukko on aarre työntekijän silmissä.

Kuuntelevat korvat ja toimiva auto. Esimerkiksi niitä Noormarkun seurakunnan uusi kappalainen Samu Repo välttämättä tarvitsee työssään.

Samu Revon virkaanasettaminen 30.10. Noormarkun kirkossa klo 10 alkavassa messussa.

Tärkeä tasapaino

Repo kertoo kuulleen seurakuntalaisilta olevansa helposti lähestyttävä. Kohtaamiset ja keskustelut ovatkin Revolle mieluisia tehtäviä ja tasapainottavat papin toimenkuvaa.

— Papin työssä pitää usein valmistautua puhumaan. Kohtaamiset opettavat puolestaan kuuntelemaan.

Tasapaino työn ja vapaa-ajan välillä on myös alkanut löytyä. Repo toteaa, että perhe-elämästä on huolehdittava aina ensin. Jos perhe voi huonosti, ei työkään suju hyvin.

— Vaimo antaa kyllä palautetta, jos teen liikaa töitä, Samu Repo naurahtaa.

Sosiaalinen työ tarvitsee rinnalleen harrastuksen, jossa saa vetäytyä yksinäisyyteen. Repo kertoo innostuneensa kalastamisesta ja erikoistuneensa kuluneena kesänä kalalajibongaukseen.

— Tavoitteena on saada koukkuun mahdollisimman monta eri kalalajia, Repo selvittää.

MARI AHVENJÄRVI

Samu Revon virkaanasettaminen 30.10. Noormarkun kirkossa klo 10 alkavassa messussa.

Ensi vuonna Heikki Mäki-Pesola aikoo istua enemmän erilaisilla raamattuluennoilla kuin saarnata itse.

"Korkeemmas kärees"

Syntiä ei pidä virtaviivaistaa ajan henkeen sopivaksi. Synti pitää saarnata synniksi ja armo armoksi, sanoo suorapuheisuudestaan tunnettu porilainen Heikki Mäki-Pesola.

Heikki Mäki-Pesola on Suomen Raamattuopiston vapaaehtoinen julistustyöntekijä, jonka elämä on "Korkeemmas kärees". Hän on persoonallinen yhdistelmä mahtipontisuutta ja nöyryyttä. Yleensä hänellä on aina vauhti päällä, hän on aidosti ja innokkaasti evankeliumin asialla.

Raamattuopiston vapaaehtoisena julistustyöntekijänä vuodesta 2004 lähtien toiminut mies on kymmenen vuoden aikana pitänyt maamme kirkkoissa viitisen sataa saarnaa ja toisen mokoman muuta puheita. Monet porilaiset muistavat Heikki Mäki-Pesolan työelämästä, ajasta, jolloin hän toimi vakuumityöntekijänä Pohjan Satakunnan aluejohtajana.

Mäki-Pesola puurtaa monella rintamalla yhtä aikaa saarnojen ja raamattuopiston ohella. Pastori Aki Paavolan kanssa Mäki-Pesola suunnittelee seminaareja kristillisestä johtajuudesta, samoin Raavaiten miesten rippikoulua, jossa viikonloppuun aikana kerrataan katekismuksen kymmenen käskyä. Erityisesti miesten tilaisuudet ovat lähellä hänen sydäntään.

— Uskostakin voi puhua myös leppoisissa puitteissa esimerkiksi saunan lauteilla, Heikki Mäki-Pesola huomauttaa.

Kirjanteko mielessään hän kertoo tutkineensa ja pyöritelleensä Pietaria, hengenheimolaistaan, joka Mäki-Pesolan itsensä tavoin pulistelee itseriittoisena.

— Ja silloin tulee turpiin tulee, Jumala palauttaa ruotuun. Hetken kuluttua huudan "Herra armahda!" Omat voimat loppuivat taas kesken, mies selittää.

Aki Paavolan kanssa hänellä on suunnitteilla myös kirja johtajuudesta, mutta toistaiseksi Heikki Mäki-Pesola on torjunut ajatuksen omien saarnojensa julkaisemista kirjana.

mästä, ajasta, jolloin hän toimi vakuumityöntekijänä Pohjan Satakunnan aluejohtajana.

Mäki-Pesola puurtaa monella rintamalla yhtä aikaa saarnojen ja raamattuopiston ohella. Pastori Aki Paavolan kanssa Mäki-Pesola suunnittelee seminaareja kristillisestä johtajuudesta, samoin Raavaiten miesten rippikoulua, jossa viikonloppuun aikana kerrataan katekismuksen kymmenen käskyä. Erityisesti miesten tilaisuudet ovat lähellä hänen sydäntään.

— Uskostakin voi puhua myös leppoisissa puitteissa esimerkiksi saunan lauteilla, Heikki Mäki-Pesola huomauttaa.

Kirjanteko mielessään hän kertoo tutkineensa ja pyöritelleensä Pietaria, hengenheimolaistaan, joka Mäki-Pesolan itsensä tavoin pulistelee itseriittoisena.

— Ja silloin tulee turpiin tulee, Jumala palauttaa ruotuun. Hetken kuluttua huudan "Herra armahda!" Omat voimat loppuivat taas kesken, mies selittää.

Aki Paavolan kanssa hänellä on suunnitteilla myös kirja johtajuudesta, mutta toistaiseksi Heikki Mäki-Pesola on torjunut ajatuksen omien saarnojensa julkaisemista kirjana.

Hän puhuu synnistä, vaikka tämä aika ei suosi synnistä puhumista. Mäki-Pesolan mielestä synti on kristillisessä julistuksessa ohennettu joksikin harmittomaksi ihotaudiksi, vaikka se todellisuudessa on ikkiolemaan johtava tauti ilman Jumalan armon ja anteeksiannon lääkettä.

— Synti on sydämen luopumista Jumalasta. Se on asioiden ottamista omiin käsiin, itseriittoisuutta ja ylpeyttä, joka ei taivu lääkkeen eli armon vastaanottamiseen, hän selittää.

Heikki Mäki-Pesola samoin kuin hänen puolisonsa **Tuula** ovat kumpikin kotoisin Kannuksesta. Heikki viettääkin lähes puolet vuodesta kotipaikassaan, jossa hänen kehitysvammainen **Hannu**-veljensä asuu. Hannu on 7-vuotiaan tasolla, mutta pärjää itseksensä, koska lähellä olevassa hoitolaitoksessa voi käydä syömässä ja pesulla.

Kannus tukikohtanaan Heikki Mäki-Pesola kiertää Keski-Pohjanmaan seurakuntia saarnaamassa, ja syksyisin saarnamatka on ulottunut perinteisesti Lappiin asti. Sinne hän teki lähtöä myös haastatteluhetkellä.

Uskoon Heikki Mäki-Pesola tuli syksyllä 2001. Sitä ennen hän käveli Kannuksen kirkkoherran kanssa aamuisin puolen vuoden ajan. Usein puhuttiin juuri uskon asioista.

— Kaikki kävi aivan kuin itses-tään. Ei tarvinnut muuta kuin "pitää kiinni", ottaa armo vastaan.

Mäki-Pesolan koti pursuaa hengellistä kirjallisuutta. Usein miehellä käy myös yritys-elämästä tuttuja miehiä juttelemassa. Kahvin tai loppuun lomassa voidaan keskustella paitsi uskon asioista myös kaikista menneistä vaikeistakin tapahtumista ja asioista.

— Pystymme puhumaan ilman naamareita, koska yhdessä on aikanaan tehty samoja asioita, Heikki Mäki-Pesola toteaa.

Heikin puoliso Tuula jäi helmi-kuun alusta eläkkeelle, mutta häntä on pyydetty tästä töihin keskussairaalaan sen jälkeenkin. Pojanpojat **Onni** (10) ja **Oiva** (4) takavat sen, että pappa pysyy virkeänä. Pääkaupunkiseudulla asuvien tyttärentyttären **Mandin** ja **Miidan** elämää on päässyt seuraamaan hiukan etäimmältä.

Ovikello soi ja Onni tulee ilta-päivävisiitille. Vähän päästä kuuluu taustalta Onnin räpläys tietokoneella.

— Onnin isä on liikunnallinen ja hän on määrännyt, että yhtä monta tuntia kuin ensin liikkuu, yhtä monta tuntia saa pelata tietokonepelejä. Tätä en kyllä aina pysty noudattamaan, pappa myöntää.

Kuningas tulee -jouluvaellus vie elämänseläiselle reitille joulun tahtumiin. Se on Porissa jo monivuotinen perinne, jonne monet tulevat yhä uudelleen ammentamaan joulumieltä. Jouluvaellus alkaa Hoosianna-hymnillä, jonka jälkeen siirrytään Daavidin valtaistuinsaliin ja sieltä Marian kotiin. Paimenten kedon kautta vaeltajat päätyvät seimelle.

Kuningas tulee -jouluvaellus Porin seurakuntakeskus, Itäpuisto 14. Yleisönäytökset lauantaina 19.11. ja 26.11. Lähdet puolen tunnin välein kello 10.30, 11.00, 11.30, 12.30, 13.00, 13.30 ja 14.00. Huom. ei klo 12.00. Vapaa pääsy. Myymälä Kirkon ulkomaanavun hyväksi. Seimi-näytely. Kahvio.

Eija Merilä Iltalamppu-tilaisuudessa

Missio Iltalamppu alkaa Teljän kirkossa sunnuntaina 23.10. klo 18. Mukana ovat mm. laulaja Eija Merilä ja 2011 vuoden nuoreksi porilaiseksi nimetty hanuristi Timo Hautamäki. Taisto Laakso juontaa, puhuvuoron käyttää mm. Jarkko Willman. Järj. Missio Iltalamppu ja Teljän seurakunta.

Tyhjän sylin kirkkoilta

Miehen surun kasvat

Sairaalapastori Raija Kiviniitty alustaa keskustelua miehen surusta keskiviikkona 2.11. klo 18 Keski-Porin kirkkotuvalla. Tilaisuudessa pohditaan mm. sallim-meko miehen elää surevana kes-kellämme ja miten ymmärtää miestä surussa.

Teljän seurakunta ja Porin seuran kunnan sairaalasielunhoito järjestää tiistaina 1.11. klo 18 Tyhjän sylin kirkkoillan Teljän kirkossa. Illassa on hiljentymistä ja rukousta lapsettomuuden, kesken-menon, raskauden keskeytyksen, kuolleen lapsen syntymisen ja lapsen kuoleman kokeneille.

Kynttilät itsemurhan tehneiden muistolle

Valtakunnallisen mielenterveysviikon alkaessa sunnuntaina 20.11. klo 18 sytytetään kynttilöitä itsemurha tehneiden muistolle.

Valtakatu 9:stä Hyvän mielen talolta lähtee klo 17.45 kul-kue kirkolle, mukaan voi ot-taa kynttilälyhdyn. Kynttilän-

sä voi sytyttää myös Keski-Porin kirkon pihalla. Kirkossa on hiljentymishetki ja teetarjoilu. Järjestäjä: Mielenterveys-toimin-nan Tuki ry, Omaiset mielenter-veystyön tukena Länsi-Suomen yhdistys ry ja Porin ev.lut. seurakunnat

www.askellehti.fi

Voit tilata Askelen myös kotiisi

Tilauspalvelu 020 754 2333 tilauspalvelut@kotimaa.fi

KOTIMAA-YHTIÖT

LAHTISEN ☎ (02) 633 9339

PIKAPESU

Gallen-Kallelank. 13 Pori

• Kemialliset pesut

• Mattopesut

AVOINNA: ma-pe 9.30-17

ILMOITUSMYynti

Marita Lyyra

(014) 641 481

marita.lyyra@kotimaa.fi

www.porinkopiokolmio.fi

Kiertokatu 15, 28130 Pori, puh. (02) 634 2120, fax (02) 635 0340 • www.porinkopiokolmio.fi

Porin KOPIOKOLMIO OY

Uutuutena!

VÄRI JULISTETULOSTUS!

MYÖS KANKAALLE

PAITA- ja mukipainatus (esim. digikuvasta)

Itsepalvelukopiointi opiskelijoille

Monistus

Värikopiot ja -tulosteet

Skannaus ja vektorointi

Laminointi

CAD-tulostukset

Piirustuskopiointi

Porin KIRKKOSANOMAT

6

Porin KIRKKOSANOMAT

7

ma aika ei suosi synnistä puhumista. Mäki-Pesolan mielestä synti on kristillisessä julistuksessa ohennettu joksikin harmittomaksi ihotaudiksi, vaikka se todellisuudessa on ikkiolemaan johtava tauti ilman Jumalan armon ja anteeksiannon lääkettä.

— Synti on sydämen luopumista Jumalasta. Se on asioiden ottamista omiin käsiin, itseriittoisuutta ja ylpeyttä, joka ei taivu lääkkeen eli armon vastaanottamiseen, hän selittää.

Puoli kotia Kannuksessa

Heikki Mäki-Pesola samoin kuin hänen puolisonsa **Tuula** ovat kumpikin kotoisin Kannuksesta. Heikki viettääkin lähes puolet vuodesta kotipaikassaan, jossa hänen kehitysvammainen **Hannu**-veljensä asuu. Hannu on 7-vuotiaan tasolla, mutta pärjää itseksensä, koska lähellä olevassa hoitolaitoksessa voi käydä syömässä ja pesulla.

Kannus tukikohtanaan Heikki Mäki-Pesola kiertää Keski-Pohjanmaan seurakuntia saarnaamassa, ja syksyisin saarnamatka on ulottunut perinteisesti Lappiin asti. Sinne hän teki lähtöä myös haastatteluhetkellä.

Uskoon Heikki Mäki-Pesola tuli syksyllä 2001. Sitä ennen hän käveli Kannuksen kirkkoherran kanssa aamuisin puolen vuoden ajan. Usein puhuttiin juuri uskon asioista.

— Kaikki kävi aivan kuin itses-tään. Ei tarvinnut muuta kuin "pitää kiinni", ottaa armo vastaan.

Mäki-Pesolan koti pursuaa hengellistä kirjallisuutta. Usein miehellä käy myös yritys-elämästä tuttuja miehiä juttelemassa. Kahvin tai loppuun lomassa voidaan keskustella paitsi uskon asioista myös kaikista menneistä vaikeistakin tapahtumista ja asioista.

— Pystymme puhumaan ilman naamareita, koska yhdessä on aikanaan tehty samoja asioita, Heikki Mäki-Pesola toteaa.

Heikin puoliso Tuula jäi helmi-kuun alusta eläkkeelle, mutta häntä on pyydetty tästä töihin keskussairaalaan sen jälkeenkin. Pojanpojat **Onni** (10) ja **Oiva** (4) takavat sen, että pappa pysyy virkeänä. Pääkaupunkiseudulla asuvien tyttärentyttären **Mandin** ja **Miidan** elämää on päässyt seuraamaan hiukan etäimmältä.

Ovikello soi ja Onni tulee ilta-päivävisiitille. Vähän päästä kuuluu taustalta Onnin räpläys tietokoneella.

— Onnin isä on liikunnallinen ja hän on määrännyt, että yhtä monta tuntia kuin ensin liikkuu, yhtä monta tuntia saa pelata tietokonepelejä. Tätä en kyllä aina pysty noudattamaan, pappa myöntää.

Kuningas tulee -jouluvaellus vie elämänseläiselle reitille joulun tahtumiin. Se on Porissa jo monivuotinen perinne, jonne monet tulevat yhä uudelleen ammentamaan joulumieltä. Jouluvaellus alkaa Hoosianna-hymnillä, jonka jälkeen siirrytään Daavidin valtaistuinsaliin ja sieltä Marian kotiin. Paimenten kedon kautta vaeltajat päätyvät seimelle.

Kuningas tulee -jouluvaellus Porin seurakuntakeskus, Itäpuisto 14. Yleisönäytökset lauantaina 19.11. ja 26.11. Lähdet puolen tunnin välein kello 10.30, 11.00, 11.30, 12.30, 13.00, 13.30 ja 14.00. Huom. ei klo 12.00. Vapaa pääsy. Myymälä Kirkon ulkomaanavun hyväksi. Seimi-näytely. Kahvio.

Heikki Mäki-Pesola on mukana 20.11. klo 18 Armon illassa Teljän kirkolla.

MARJAANA PERTTULA

Heikki Mäki-Pesola on mukana 20.11. klo 18 Armon illassa Teljän kirkolla.

Tyhjän sylin kirkkoilta

Miehen surun kasvat

Sairaalapastori Raija Kiviniitty alustaa keskustelua miehen surusta keskiviikkona 2.11. klo 18 Keski-Porin kirkkotuvalla. Tilaisuudessa pohditaan mm. sallim-meko miehen elää surevana kes-kellämme ja miten ymmärtää miestä surussa.

Teljän seurakunta ja Porin seuran kunnan sairaalasielunhoito järjestää tiistaina 1.11. klo 18 Tyhjän sylin kirkkoillan Teljän kirkossa. Illassa on hiljentymistä ja rukousta lapsettomuuden, kesken-menon, raskauden keskeytyksen, kuolleen lapsen syntymisen ja lapsen kuoleman kokeneille.

Kynttilät itsemurhan tehneiden muistolle

Valtakunnallisen mielenterveysviikon alkaessa sunnuntaina 20.11. klo 18 sytytetään kynttilöitä itsemurha tehneiden muistolle.

Valtakatu 9:stä Hyvän mielen talolta lähtee klo 17.45 kul-kue kirkolle, mukaan voi ot-taa kynttilälyhdyn. Kynttilän-

sä voi sytyttää myös Keski-Porin kirkon pihalla. Kirkossa on hiljentymishetki ja teetarjoilu. Järjestäjä: Mielenterveys-toimin-nan Tuki ry, Omaiset mielenter-veystyön tukena Länsi-Suomen yhdistys ry ja Porin ev.lut. seurakunnat

www.askellehti.fi

Voit tilata Askelen myös kotiisi

Tilauspalvelu 020 754 2333 tilauspalvelut@kotimaa.fi

KOTIMAA-YHTIÖT

LAHTISEN ☎ (02) 633 9339

PIKAPESU

Gallen-Kallelank. 13 Pori

• Kemialliset pesut

• Mattopesut

AVOINNA: ma-pe 9.30-17

ILMOITUSMYynti

Marita Lyyra

(014) 641 481

marita.lyyra@kotimaa.fi

www.porinkopiokolmio.fi

Kiertokatu 15, 28130 Pori, puh. (02) 634 2120, fax (02) 635 0340 • www.porinkopiokolmio.fi

Porin KOPIOKOLMIO OY

Uutuutena!

VÄRI JULISTETULOSTUS!

MYÖS KANKAALLE

PAITA- ja mukipainatus (esim. digikuvasta)

Itsepalvelukopiointi opiskelijoille

Monistus

Värikopiot ja -tulosteet

Skannaus ja vektorointi

Laminointi

CAD-tulostukset

Piirustuskopiointi

Porin KIRKKOSANOMAT

6

Porin KIRKKOSANOMAT

7

Pyhä on minulle kokemus Jumalan läsnäolosta, jonka tunnen usein esimerkiksi myrskyävän meren rannalla Kallossa tai arkun ääressä Käppärän pikkukappelissa, sanoo Elina Kaunisto.

— Merenranta ja hautausmaan kappeli muistuttavat minua ihmisen pienuudesta sekä elämän hauraudesta ja rajallisuudesta, sanoo Elina Kaunisto, joka työskentelee Länsi-Porin seurakunnan kappalaisena.

Hän kertoo huomanneensa, että ihmisten arkikielessä pyhä on kärsinyt arvonalennuksen, inflaation. Se on arkipäiväistynyt tarkoittamaan yleensä jotain arvokasta tai tärkeää, koskettavaa, koskematonta, luovuttamatonta. Kirkon kolmivuotinen pyhä-painopiste ei Elinan mielestä ole onnistunut vähentämään pyhä-sanan ympärillä leijuvaa epämääräisyyttä. Kun esimerkiksi rippikoululaisilta kysyy, mitä he ymmärtävät pyhällä, vastauksena voi olla ”ystävyyss” tai jokin muu elämässä tärkeä asia.

— Minulla pyhä liittyy Jumalan kokemiseen. Pyhässä Jumala on läsnä ja kohtaa minut, hän sanoo.

Elina Kaunisto kokee pyhän myös tunnetasolla. Jumalan läsnäoloa on kuitenkin vaikea pukea sanoiksi ja selittää toiselle.

— Jumala ei ole epämääräinen, mutta meidän sanamme Jumalan kuvaamiseksi ovat rajallisia. Mysteeriä ei voi loppuun asti selittää eikä sitä pidä edes yrittää. En voi järjelläni ymmärtää kolmiyhenteisen Jumalan olemusta, mutta miksi edes pitäisi? Minun suhteessani Jumalaan on kyse uskosta eikä ymmärryksestä, hän pohtii.

— Kokemus Jumalan läsnäolosta liittyy minulla vahvasti rakastetuksi tulemisen kokemukseen. Siis, että kelpaan Jumalalle juuri sellaisena kuin olen, kaikkine vikoineenkin. Samalla koen rauhaa, joka ei tule minusta itsestäni vaan on yli ymmärryksen menevä rauha, niin kuin Raamattu lupaa, Elina Kaunisto jatkaa.

Pyhän voi kohdata missä tahansa

Elina Kaunisto uskoo, että Jumala on luonut kaiken ja siksi hänet voi kohdata myös luonnossa. Kallossa Elinaa viehättää meren ja kallion rajapinta, samoin kuin aallontyrsköiden ääni. Jumalan läsnäolon kokemus syntyy hänellä myös keskellä arkea, vaikka autoa ajassa ja samalla rukoillessa. Käppärän pikkukappelin

Marjaana Perttula

hän koki heti Länsi-Poriin tultuaan rakkaaksi paikaksi, vaikka työn puolesta on raskasta seisoa arkun äärellä.

— Katoavaisen ja katoamattomuuden kohtaamisessa on lohduttavaa kokea Jumalan läsnäolo, hän sanoo.

— Moni kokee Jumalan läsnäoloa myös viedessään kynttilän hautausmaalle. Tulen liekissä on jotain pyhää. Se onkin Pyhän Hengen symboli, Elina Kaunisto huomauttaa.

Hän muistuttaa, että hautausmaiden lisäksi seurakunnissa on erotettu pyhäiksi paikoiksi tietyt paikat, kuten kirkot ja kappelit. Niissä on mahdollisuus yhteisen pyhän kohtaamiseen.

— Pyhä on aina läsnä jumalanpalveluksissa ja toimituksissa, kun sitä rukoilemme. Myös sakramentit, kaste ja ehtoollinen, ovat pyhiä.

Lapsityön pappina Elina Kaunisto pitää päiväkotihartauksia, samoin hartaushetkiä seurakunnan omista päiväkerhoissa. Hänelle flanelotaulun äärellä oleminen on pyhän äärellä olemista. Lapset seuraavat herkeämättä ja heittäytyvät täysillä tilanteeseen.

— Heidän luottamuksessaan näkyy Jumalan kosketus, pyhä. Lapsilla on myötäsytisesti kokemus Jumalan läsnäolosta, ja siksi heidän on helppo liittyä Raamatun kertomuksiin. Uskon, että he kokevat sen pyhän, joka Raamatun kertomuksista välittyy, lapsityön pastori sanoo.

Hän lainaa Raamatusta Markuksen evankeliumia, jossa Jeesuksen opetuslapset estävät ihmisiä tuomasta lapsia tämän luokse, mutta Jeesus sanoo: ”Sallikaa lasten tulla minun tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta.”

— Jokaisella lapsella tulisi olla oikeus pyhään, Elina Kaunisto sanoo.

Toisena raamatunkohtana hän nostaa esiin psalmi 139, joka kertoo pyhästä, Jumalan läsnäolosta ihmisen elämän eri tilanteissa. ”Herra, sinä olet minut tutkinut, sinä tunnet minut. Missä olenkin, minne menenkin, sen sinä tiedät, jo kaukaa sinä näet minun aikenei. --- Sinä tiedät kaiken. Se on ihmeellistä, siihen ei ymmärrykseäni yllä.” (Ps. 139:1,2,6)

Pyhän edessä hiljaa tai hyppien

Elina Kaunisto muistuttaa, että ihmisillä on erilaisia tapoja kohdata pyhää. Yhtä ainoa oikeaa tapaa pyhän kohtaamiseen ei ole, eikä ketään tule pakottaa itselleen vieraaseen tapaan. Joku kokee pyhän hiljentyessään, olemalla hiljaa ja rauhassa.

Afrikan ihmisille Jumalan kohtaaminen on niin iloinen asia, että se laittaa hyppimään ja tanssimaan

— Pyhässä Jumala on läsnä ja kohtaa minut, sanoo Länsi-Porin kappalainen Elina Kaunisto. Hän kokee Jumalan läsnäolon niin meren rannalla Kallossa kuin Käppärän pikkukappelissakin arkun äärellä.

Käsi lapsen kädessä

Pappina minulla on työssäni paljon pyhiä hetkiä. Mutta ihan arkisetkin kokemukset voivat olla pyhiä, sanoo rovasti Osmo Kauppinen.

Osmo Kauppinen pohtii pyhän näkymistä arjessa kolmen pojan isoisan näkemänä ja kokemina. Vilkkaut pojat ovat tällä hetkellä 8-, 6- ja 5-vuotiaat. Isoisää he kutsuvat ukiksi ja isoäitiä mummiksi.

— Jo lapsenlapsen syntymässä tuntuu pyhän kosketus. Itselleni siitä tiedon tullessa on tullut jopa itkua. Olen saanut kastaa heidät kaikki. Elämän jatkuminen on pyhä asia arjessa. Lapsen ja lapsenlapsen katseessa kohtaamme pyhän.

— Lapsi on vanhemmille rakas. Isän- ja äidinrakkaus ovat jopa pyhiä käsitteitä. Sitten kun lapsenlapsen tulee mummilaan ja nukkuu omasta pyynnöstään äitinsä entisessä huoneessa, on Jumala läsnä. Enkö ymmärrä siinä lasta niin kuin kolme vuosikymmentä aikaisemmin hänen äitiään. Pyhä on läsnä siinä huoneessa. ”Ekke hoojaa” eli ”enkeli suojelle”. Näin totesi pienempänä vanhin lapsenlapseni.

”Niin pianhan polulta langeta vois, jos käsi ei enkelin kädessä ois”, lauletaan tutussa laulussa.

— Sitä esittävä kuvakin on lastenhuoneessamme ollut. Käsi on tärkeä pyhän välittämisen väline. Kädellä siunataan. Pappina teen usein. Mutta kun minun jo ryppyiseen ukinkäteeni tarttuu vaikkapa pienimmän lapsenlapseni käsi esimerkiksi katuja ylittäessä, tulee pyhä tunne. Se pieni käsi on pyhä ja itse tunnen hetken olevani enkelin osassa. Ja erityisesti se, että minä en tartu tuohon pienen käteen, vaan hän minun käteeni, on ihaninta.

Hakeminen päiväkodista voi olla isoisälle arjen pyhiä hetkiä.

— Äskettäin hain nuorimman lapsenlapseni päiväkodista hänen äitinsä pyynnöstä. Poika kaivoi kaverien kanssa kuooppaa hiekkalaatikkoon, eikä olisi malttanut lähteä. Lastentarhanopettaja huuteli: ”Tulehan nyt. Pappa tuli hakemaan.” ”Ei se ole pappa, se on ukki”, sanoo poika, juoksee ukin luo ja tarttuu kädestä. Pyhä tunne.

Yhteistä hauskanpitoa

Lapsilla on hauskaa esimerkiksi Pelle Hermannissa tai Lempäälän Ideaparkin leikki-alueella Hoplopissa.

— Kun täytin 65 vuotta, päätin juhlia sitä Hoplopissa kolmen lapsenlapseni kanssa katselmalla, miten he pitivät hauskaa hyppiesään siellä. Tunsin juhlaa, pyhää arjessa, sitä ukkina katsellessani.

— Vein äskettäin vanhimman lapsenlapseni teatteriin katsomaan kappaletta ”Aladdin ja taikalampsu”. Mummi oli hommannut peruutuspaikat. Oli siellä muitakin tuttuja isovanhempia lapsenlasten kanssa. Voisiko hienompaa hetkeä olla kuin, että voi nauttia lapsenlapsen kanssa samasta esityksestä.

Lähellä maata, lähellä Jumalaa

Osmo Kauppinen on opettanut lapsenlapsen onkimaan mato-ongella, kun he ovat täyttäneen 5 vuotta. Vanhin pojista sai ensimmäisen kalansa nousemaan rantakoivun oksille asti.

— Ensimmäisen kalan saaminen ja lapsen riemullinen ilme sen tapahtuessa on mielestäni myös pyhää arjessa. Luonto on Jumalan luoma. Luonnossa ollaan lähellä Jumalaa ja hänen pyhyyttään.

Myös sienten ja marjojen tunnistaminen ja noukiminen kuuluu tähän kategoriaan. Nuorin lapsenlapseni, silloin 4-vuotias, osoittautui erittäin hyväksi suppilovahveroiden löytäjäksi. Isommat veljet sanoivat: ”No

Raina Sainilampi

Osmo Kauppinen on huomannut, että pyhän kosketuksen voi lastenlasten kanssa kohdata arkisissakin touhuissa, vaikkapa tikanheittossa.

sehän johtuu siitä, että sen pää on lähimpänä maata.” Mutta lähellä maata ollaan kai myös lähellä Jumalaa.

Lapset hämmästyttävät myös filosofisilla taidoillaan.

— Kesimmäinen lapsenlapseni tuumaili Jumalan olemusta tähän tapaan: ”Jumala on minussa.” Mummi kysyi: ”Miten niin?” Poika vastasi: ”No koska Jumala on henki. Kun minä hengitän, Jumala tulee minuun ja nousee sitten minusta ulos ja kiipeää taivaaseen.

Sitten hän tulee taas takaisin.”

— Voit siunata itsesi arjessakin ristinmerkillä, ku. en oppi-isämme Martti Lutherkin kehotti tekemään. Lääntisten kirkkojen tapaan se tehdään koskettamalla kädellä ensin otsaa, sitten rintaa, sitten vasenta olkapäätä ja lopuksi oikeaa olkapäätä. Ristinmerkki tuo pyhän kosketuksen arjenkin keskelle.

Pyhälle voi tehdä tilaa

Maija Munkki perheineen elää Reposaaressa jokapäiväistä elämää.

Jokapäiväinen elämä on Maija Munkin mielestä arki-sanaa osuvampi ilmaisu. Teologiaa opiskeleva Maija (25 v.) on Elsan (2,5 v.) ja Antonin (1v.) äiti.

— Uskontotieteen pääaineopiskelijana minua kiinnostaa pyhän määrittely, mitä pyhä ylipäätään on? Pyhä on profaania eli maallisesta erotettua. Se on mielestäni tinkimätöntä ja muuttumatonta. Pyhä on Jumalan olemus. Pyhä on jotain sellaista, jonka edessä Raamatun profeetat ovat langenneet kasvoilleen. Ilman Kristusta ihminen ei voisi edes kohdata Jumalan pyhyyttä!

— Jos tuijottaa ympäröivää maailmaa ja yhteiskuntaa, on miltei mahdotonta nähdä pyhää. Sitä häpäistään jatkuvasti meidänkin kulttuurissamme, Maija Munkki toteaa

Arjen harmaus asennekysymys

Olisi teeskentelyä väittää, että pyhän kokemuksen löytäisi kakkavaippaa vaihtaessa tai kun kuorii perunatilaan.

— Elämä on toki täynnä suuria ja pieniä elämyksiä, mutta nuo aarteet eivät mielestäni ole automaattisesti pyhän kokemuksia. Koen, että arkea ei oikeastaan ole olemassa. On vain jokapäiväistä elämää, joka joskus tuntuu puoduttavalta, toisinaan taas ihanalta. ”Arjen harmaus” on omasta asenteesta kiinni, miten sen kokee.

Meidän perheessämme arki, juhla, vapaa ja pyhä sekoittuvat suloisesti myös puolisoni vuorotoiden ja omien epäsäännöllisten opiskeluaikeiden vuoksi. Tiettyjä rutineja meillä silitti noudatetaan: jokainen päivä päättyy silitysten ja käsi kädessä rauhoittumiseen, yhteiseen rukoukseen ja il-talaluuun.

Pyhän pilkahduksia olohuoneessa

Rukous tuo pyhän läsnäoloa ja turvaa elämääni joka päivä. Huokailen

Maija Munkki on huomannut, että pyhälle voi tehdä tilaa. Kotona voi sulkea television, kännykän tai tietokoneen.

usein Jumalan puoleen vanhan ortodoksirukouksen sanoin: ”Herra Jeesus Kristus, Jumalan poika, armahda minua syntistä.”

— Lapsetkin huutavat lo-

puttamasti äitinsä nimeä pyytessään ratkaisua asiaan kuin asiaan. ”Äitii!” Myös minä haluan käyttää Jeesuksen nimeä yhtä luonnollisesti. Hän on auttajani joka hetkessä.

Pyhälle voi tehdä tilaa kotona, TV:n, kännykän ja tietokoneen sulkeminen on olennainen askel rauhoittumiselle. Lapsetkin käyvät levottomiksi, kun ärsykeitä tulee joka puolelta. Informaatiotulva on yhteiskunnassamme valtaisa! Erosin Facebookistakin hiljastain, sillä kyllästyin sosiaalisen median mahdollistamaan turhan tiedon jakamiseen.

Pyhä on maallisen vastakohta

Pyhä on arjen ja maallisen vastakohta. Pyhällä tarkoitetaan yleensä jotakin asiaa ja paikkaa, joka on muusta erillään ja jolle on annettu erityisasema uskonnollisessa ajattelussa ja käytäytymisessä. Pyhä on Jumalalle erotettua tai Jumalalle kuuluvaa.

Pyhä ja pyhyys ovat sekä Vanhan että Uuden testamentin peruskäsitteitä. Pyhällä on ratkaiseva merkitys Raamatun ilmoituksessa.

Jumalan pyhyys tarkoittaa kolmiyhenteisen Jumalan olemusta, Hänen täyteyttään ja täydellisyyttään. Jumala on pyhä, Jeesus Kristus on pyhä ja Henki on pyhä. Pyhäksi kuvataan myös Jumalan lapsia ja seurakuntaa sekä Jumalan kansaa, Israelia.

Raamattu on kristityille pyhä kirja, koska sen välityksellä Jumala ilmaisee tahtonsa.

Pyhä on luterilaisen kirkon yhteinen painopiste vuosina 2010–12. Se kutsuu pysähtymään ja hiljentymään keskeisen äärellä. Se ohjaa katseen kirkon uskoon, hengelliseen elämään ja Pyhän kohtaamiseen.

Lähde: Iso Raamatun tietosanakirja ja www.evl.fi

MARJAANA PERTTULA

Raina Sainilampi

— Tykkäämme kutsua ihmisiä kylään ja meillä on aina avoimet ovet tähtäville. Heidän kanssaan keskustelut menevät usein ”sfääreihin”, ajatusten jakaminen esim. Raamatusta ja uskosta on todella tärkeä osa elämäämme. Nämä keskustelut kynttilävalossa ovat saaneet aikaan ”pyhän pilkahduksia” olohuoneessamme!

Kamarikuoro matkaa Unkariin

Viisi kysymystä Teljän Kamarikuorolle.

Kun Väinölin kirkko valmistui 55 vuotta sitten vuonna 1956, sinne perustettiin Väinölin kirkkokuoro. Nimeksi vaihdettiin 11 vuotta myöhemmin Teljän seurakunnan kamarikuoro.

Nykyisin haasteita karttamatkuoro on nimeltään Teljän Kamarikuoro. Nyt kun 55 vuotta on mittarissa, kuoro lähtee vierailulle Unkariin Porin Teljän ystävyysseurakuntaan. Matkakonsertti on 23. lokakuuta Teljän kirkossa Tuoloin jaeatun myös ansiomerkkejä, kahdelle laulajalle on luvassa harvinainen 50-vuotismerkki.

Kokemuksia kuorolaisena

Kirkkosanomata kartoitti viiden kuorolaisen tunnelmia samoilla kysymyksillä.

- Kuinka kauan olet laulanut Teljän Kamarikuorossa.
- Mikä kuorolaulussa on antoisinta?
- Mikä Teljän Kamarikuoron esittämistä teoksista on ollut mieleenpainuvien?
- Kuoromatkoja on tehty eri puolille Eurooppaa. Kerro jokin matkaelämys.
- Kuoron seuraava matka suunniteltu Unkariin, jossa on Teljän ystävyysseurakunta. Oletko lähdössä?

Perustamisesta alkaen

Tuula-Maria Soukki on laulanut Kamarikuorossa alusta asti. Maasalon "Rukous" oli kuoron ensimmäinen laulu.

- Olen ollut perustamassa Väinölin kirkon kuoroa 25.11.1956. Olin silloin 15-vuotias ja jo mukana nuorten kerhoissa uudessa juuri valmistuneessa kirkossa. Pidin laulamisesta ja vanhempani saivat minut innotustamaan perustetusta kuorosta. Kuorolaulu onkin ollut rakas harrastus aivan siitä asti ja paria vuotta lukuun ottamatta olen ollut kuorossa mukana. Naimisiin mentäni miehenin liittyi kuoron vahvuuteen.
- Oppimisen nautinto on ollut antoisinta, varsinkin, kun en ymmärtänyt aluksi mitään nuoteista. Samoin itsensä ylittämisen, varsinkin, kun ensin tuntui, että tuota laulua en ikinä oppisi. Lisäksi vuosien saatossa tapaamani ihmiset ja ystävät sekä monipuolinen toiminta.
- Mieleenpainuvimpina teoksena tietenkin nousee ensimmäiseksi Ristinkantaja / Simon of Cyrene teos. Sen toteutus ja mahtava mielihyvä tunne esityksen jälkeen, kun on nähnyt miten sen sanoma Jeesuksen matkasta Golgatalle on vaikuttanut kuulijoihin. Lasse Heikkilän musiikki on kauniisti kertovaa, kiehtovaa ja mukaansatempaavaa.

Teos vaati kuorolaisilta paljon työtä, kaikki piti opetella englanniksi ja tietyt ulko, koska ensikerran esitimme sen yhdessä saksalaisen Getogether-kuoron kanssa Suomessa ja Saksassa. Viimeksi opettelimme Cantando-kuoron kanssa suomenkielisen version, mikä on nähty televisiossakin ja tänä kesänä Valta-kunnallisilla Lähetysjuhilla Porissa. Maasalon iki-ihana "Rukous" on kuitenkin rakkain lauluni. Se on kuoron ensimmäinen esitetty laulu vanhusien joulujuhlassa 23.12.1956 ja siksi kai minulle niin täynnä tunteita.

- Kaikki Nordic-Baltic kuoro-

Teljän Kamarikuoro perustettiin alun perin Väinölin kirkkokuoroksi. Kuoro harjoittelee edelleen Väinölin kirkon tiloissa.

festivaalit ovat olleet mahtavia kokemuksia etenkin musiikillisina tapahtumina. Minulle henkilökohtaisesti on jäänyt mieleen Norjan Ski-en, koska olin juuri saanut uuden lonkkanivelen ja jouduin vielä kulkemaan osin kainalosaavujen avulla ja makaamaan linja-auton lattialla huilimassa. Skienissä järjestäjät veivät meidät mahtaville maisemille ja kulttuurinähtävyyksille.

5. On mielenkiintoista nähdä, miten ystävyysseurakuntamme on kehittynyt viimekertaisen vierailun jälkeen. On myös mukava tavata egeriläisiä ystäviämmä. Tyttären tyttäremme Sanna (15 v.) on tulossa mukaamme, hän on käynyt ahkerasti harjoittelemassa kuoromme kanssalauluja Egeriin.

Koko elämä kuoron kanssa

Reetta Kopsa muistaa kuoroesiintymisistä katedraalit ja kapakkatien, rahaa on haallittu mm. istuttamalla metsää.

- 50 vuotta olen ollut mukana.
- Mikä antoisinta, kysyitpä vaikeaa! Ajattelen nyt: koko elämä kuoron kanssa. Pyhää ja arkea, iloa ja surua, terveyttä ja sairautta, suuria kirkkomusiikkia ja kansanlauluja, kotimaata ja ulkomaita, katedraalia ja kapakkaa (kyllä! kauneimmat joululaulut risteilyaluksen baarissa), avoimen taivaan alla ja vanhassa, rooliasuja ja metsänistutusromppeita, ystäviä, hirmuisesti aikaa vieviä töitä, onnistumisen iloa ja kai joku nolompi esitys. Jumalan ylistäminen on ollut pääasia, mutta on se vanha aatamikin välillä pyrkinyt vii-lahtelemaan.

3. Mieleenpainuvien on Michael Haydnin joulukantaatti Matkaan käykää, paimenet. Kuorolle, sopraanosoololle, jousiyhtyeelle ja bassocontinuelle. Minun sydämeni gosselpassioriehumiset ja muut uudemmat laulut ovat kevytlevitettä ihanaan 1500-1700-luvun musiikkiin verrattuna.

4. Suomen suurlähetystö Lontoossa, Suomen itsenäisyyden 90-vuotisjuhlastaanotto 6.12.2007 on yksi kuoromme historian huipputietokista. Lauloimme illan aikana kutsuvieraille kahteen otteeseen upeissa puitteissa. Kaiken sen diplomaattisuuden, luokituksen, ystävällisen vastaanoton, onnistumisen ja ihanan tarjoilun jälkeen jännityksen laukeyminen paluumatkalla Suomen Merimieskirkolle oli huikea kokemus.

5. Unkariin olen lähdössä. Olen myös Teljän ystävyysseurakuntatyön työryhmän jäsen kohta 20 vuotta. Egerin seurakuntalaisiin on muodostunut henkilökohtaisia ystävyyssuhteita. Olen vierailut siellä ainakin kolme kertaa, ja egeriläisten Porin-vierailuilla olen heitä majoittanut ja emännöinyt.

Valikoiva kuoromatkaa

Ossi Elohaka on laulanut myös Porin oopperakuorossa. Mieleenpainuvien on kulloinkin käsillä oleva teos.

1. Saan tänä vuonna 10-vuotismäkin Teljän Kamarikuorosta, mutta olen jo ennen sitä laulanut viisi vuotta Porin oopperakuorossa.

2. Vaikka sanoa mikä on antoisinta. Enempi kuorolaulu on itsensä kiusaamista ja muiden kuorolaisien kestämistä. Ehkä se antoisuus on vielä tulossa: mahdollisesti se bekumal-

linen hetki, kun tuntee onnistuvansa kurkkuvärkkinsä kanssa ja ilmoille pääsee oikea kiljahdus oikeaan aikaan ja oikeassa paikassa.

3. Mieleenpainuvien teos kamarikuoron kanssa on ehkäpä koko ajan menossa ja se liittyy taivutettuihin ihanaan 1500-1700-luvun musiikkiin verrattuna.

4. Kuoromatkojen suhteen olen ollut erittäin valikoiva, mutta sokeennuvin osallistumaan pohjoismaisille kuorofestivaaleille Islantiin ja pidän sitä erittäin onnistuneena ratkaisuna.

5. Olen ehkäpä tuon Islannin kokemuksen perusteella osallistumassa myös Unkarin vierailuun. Ystävyysseurakuntamatka kun on kyseessä, odotan kiinnostuneena nähdä seura-

Matkakonsertissa monilla kielillä

Teljän Kamarikuoro lähtee loka-kuun viimeisellä viikolla Unkariin ystävyysseurakuntavierailulle. Matkakonsertti on 23.10. klo 15 Teljän kirkossa otsikolla "Good News for Pori and Eger". Yhden konsertissa kuultavan laulun viestin mukaan kamarikuorolaiset tahtovat tuoda hyviä uutisia.

Konsertin johtaa Anne-Marie Grundstén. Säestäjänä on Anne-li Vaahtoranta, sellosoolon soittaja Emilia Kopra. Mukana on myös käsikään-viittomakuoro Tuula Pulkkinen johdolla.

Ohjelmisto on monikielinen, suomen lisäksi lauluja on englanniksi, saksaksi, latinaksi ja viittomakielellä.

Konsertin laajin teos on Gabriel Forén "Messe Basse". Lisäksi ohjelmassa on mm. John Rutterin ja J.S. Bachin musiikkia sekä negro spirituaaleja. Matkateeman mukaan ohjelmassa on Taneli Kuusiston sekä unkarilaisen nykysäveltäjän Zsolt Gárdonyin laulut. Ohjelmaa 10 euroa ovelta ja kuoron jäseniltä.

Edellinen vierailu Egeriin on tehty vuonna 1994. Kamarikuorolla on Egerissä konsertti ja muita esiintymisiä, lisäksi kuoro laulaa Egerin luterilaisen seurakunnan messussa.

kuntatyön vinkkelistä yhteiskuntaa, jossa suurin osa kansasta vähät välittää kirkon mukanaolosta arkipäiväisessä elämässä.

Mukavia ihmisiä ja musiikkia

Emilia Kopra on uusia kamarikuorolaisia, jolle gosselpassion tekeminen on ollut mieleenpainuvien kokemus.

- Olen laulanut Teljän Kamarikuorossa kaksi vuotta.
- Antoisinta ovat musiikki, laulaminen ja mukavat ihmiset.
- Mieleenpainuvien on ollut Lasse Heikkilän gosselpassio Ristinkantaja
- Kuoromatkoille on ole vielä ehtinyt mukaan.
- Kuoron Unkarin matkalle-kaan en valitettavasti ole lähdössä.

Projektilaulajasta riviin

Kauko Kivelä tuli Kamarikuoroon ensi kertaa tenoriksi Eger-matkalle 1994. Hän on kuoron varajohtaja. Monipuolinen kuoromies laulaa tarpeen mukaan bassoa tai tenoria.

- Olen laulanut Teljän Kamarikuorossa 17 vuotta
- Antoisinta ovat kyllin mittavat haasteet, elämysmatkat sekä alut ja sopraanot (vrt. mieskuoro).
- Tunteisiin ovat jääneet Lasse Heikkilän Ristinkantaja-gosselpassio, Suomen ja Saksan kiertueineen ja TV-tallennuksineen sekä tietenkin Anne-Marie Grundsténin urkusäestämät Bachit ja Beethovenit.
- Teljän Kamarikuoro on vienyt Porista maailmalle mm. pohjoismais-balttilaisille kuoropäiville, jotka olivat jo monikanallisuudessaan ikimuistoiset, taiteilijista ja taidoilijista annista puhumattakaan. Akustinen huippuhetki oli 1994, kun unkarilaisen viinikellarin hämyssä ja syvyydestä miehissä lauloimme työlle "Im tiefen Keller".

Kuoromatka Unkariin on kohdallani kuudes. Olen ollut vuosien mien eri kuorojen mukana maailmalla: Bulgaria, Englanti, Italia, Japani, Kanada, Viro, Norja, Ruotsi, Saksa, Singapore, Unkari, USA, Liettua, Islanti.

5. Odotan Egerin matkaa, vaikka en usko tällä kertaa pääseväni valokuvaan 40°C:sen mittarin eteen. Viimeksi kuulin saarnastuolista korkeavien unkariksi. Lähes parikymmentä eri sijamuoto- ja verbipäätettä oli "säätät"-sanan perässä (suom. rakastaa/rakkaus).

Ahlainen

Ahlaisten kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 23.10. sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Pekka Tyni — Su 30.10. messu, Eeva-Liisa Virkkunen, Pekka Tyni — La 5.11. sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Kaj Vartio, luetaan vuoden aikana kuolleiden nimet ja sytytetään muistokynttilät, kahvittelaisuus seurakuntakodilla — Su 6.11. messu, Heimo Hietanen, Pekka Tyni — Su 13.11. sanajumalanpalvelus, Eeva-Liisa Virkkunen, Kaj Vartio — Su 20.11. messu, Heimo Hietanen, Hanneli Grönlund

Sana Soi Ke 23.11. klo 18, Anne Pohtamo-Hietanen, Pauli Tuohioja, Heikki Mäki-Pesola, seurakunnan työntekijöitä

Seurakuntakoti

Lähetyspiiri joka toinen Ti 13, parilliset viikot

Naistenpiiri joka toinen Ke 14, parittomat viikot — 26.10. vieraita Osteoporoosiyhdistyksestä mm. Maija-Leena Nuutinen — 9.11. vieraana ikäpisteneuvoja Marita Rantala

Perhekerho joka toinen Ke 10-11.30, parittomat viikot

Päiväkerho Ma ja To 13

Hartaus

Vanhustenrivit To 27.10. klo 12 ja vanhaikoti klo 13.30

Keski-Pori

Keski-Porin kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 23.10. messu, Antero Virtanen, Laura Koukkari, Juhani Romppanen, kirkkokahvi, piennyhdytys — Su 30.10. messu, Pirkko Heikkilä, Laura Koukkari, Ilkka Ropo, Juhani Kempainen, kirkkokahvi Gideonit — La 5.11. sanajumalanpalvelus, Kari Erkkola, Juhani Kempainen, kirkkokahvi, diakoniatyö — Su 6.11. messu, Rauhanyhdistyksen kirkkopyhä, Pekka Kinnunen, Kari Erkkola, Laura Koukkari, Juhani Romppanen, kirkkokahvi / Keskustan alueen piirineuvosto — Su 13.11. messu, Tuija Kuoro, Tapio Hietalahti, Guido Kriik, Vox Humana, kirkkokahvi / Kirkon ulkomaanapu — Su 20.11. messu, Antero Virtanen, Pirkko Heikkilä, Päivi Isonokari, Juhani Romppanen, kirkkokahvi lapsityö

Perhemessu Su 30.10. klo 16, Laura Koukkari, Tapio Hietalahti, Jokinen Mikko, Päivi Isonokari, Mikko Salonen, Juhani Kempainen

Omaisten ilta La 5.11. klo 18, Laura Koukkari, Teija Eloranta, kirkkokuoro, Guido Kriik, luetaan vuoden aikana kuolleiden messussa.

PORIN SEURAKUNNAT loka - marraskuussa 2011

Torstai-Akatemia kerran kuussa

Kalervo Nikkilä on Porin seudun kansalaisopiston pitkäaikainen opettaja. Satakunnan radion puutarhadiossakin hän on ollut asiantuntijajäsenenä ja vapaaehtoistyöntekijänä kohta kymmenen vuotta.

Nimensä mukaan Torstai-Akatemia kokoontuu torstaisin klo 14. Seuraava kokoontuminen on 3. marraskuuta Porin taidemuseolla. Avoin akatemia kokoontuu kerran kuussa.

Torstai-Akatemiat ovat osa Länsi-Suomen kesäyliopiston ikääntyvien yliopistotoimintaa. Toiminta on avointa kaikille, riippumatta pohjakoulutuksesta, ammattitaidosta tai iästä. Tavoitteena on pitää asiantuntijaluentoja ajankohtaisista ja ikään-tyviä kiinnostavista aiheista. Porissa Torstai-Akatemian luennolle ja retkille osallistuu lukuvuodessa noin 500 - 600 henkilöä, kertoo Länsi-Suomen kesäyliopiston rehtori Kristiina Huh-

tanen. Porissa yhteistyökumppanina on

Kasvun ihmettä syksylläkin

Lokakuun Torstai-Akatemian luennoisia oli puutarhaterapeutti Kalervo Nikkilä. Hänen teemansa "kasvun ihme" sopi hyvin tähänkin vuodenaikaan.

Eilen istutin kukkasipuleita ensi kevättä varten. Kukkaspuli on jo

sinänsä kasvun ihme. Siinä on kaikki valmiina, ihmisen ei tarvitse muuta kuin istuttaa se hyvään maahan, Nikkilä selventää.

Myös lakastuminen on osa luonnon kiertokulun ihmettä. Lakastuminen kytkeytyy elinkaareen, kasvi ikääntyy, kuten ihminenkin.

— Uuden elämän synty on silti mukana. Kasvi jättää sivuverson, pistokkaan, siemenen. Syntyy uutta elämää. Ihmisyydessä ja kasvien maailmassa on yhtäläisyyksiä. Molemmilla on esimerkiksi geneettiset lähtökohtansa, muotonsa, fysiologiset tarpeensa, luettelee Nikkilä.

Kalervo Nikkilä on alun perin koulutukseltaan puutarhateknikko. 45-vuotiaana hän lähti Tampereen yliopistoon ja valmistui sosiaalipsykologiksi. Terapeuttinen osaaminen ja puutarhateknikon kokemus yhdistyivät hänen kehittämässään puutarhaterapiassa.

Kotipuutarhuri saa omilla taidoillaan kasvin kukoistamaan, puutarhatyö kytkeytyy paljolti onnistumisen kokemuksiin. Myös omaan henkiseen kasvuun voi vaikuttaa, ja hyvää itsetuntoakin voi kasvattaa, Nikkilä toteaa.

Hänestä "minä tässä vaan"-asennetta on syytä karsia ja iloita enemmän onnistumisista.

Torstai-Akatemia 3.11. Porin taidemuseo ja 30 toiminnan vuotta. — 8.12. Kauneimmat joululaulut Porin seurakuntakeskuksessa. **Kevätkausi 2012** käynnistyy rakennustutkia Liisa Nummelinin luennolla "Pori puutalokaupunkina".

Seurakuntakeskus

Lähetyspiiri Ma 18.30, Yhteisuhuhti Ti 13 (4. krs), parittomat viikot

Merimieskirkkopiiiri Ti 15

Rukouspiiri To 20.10. ja 17.11. klo 11.45

40+ raamattupiiri Su 17, parilliset viikot

Raamattupiiri To 10

Porin Ylistyslaulajat, harjoitukset To 18, Kaia Tontti

Retkipiiri Pe 18, kuukauden viim. perjantai

Sanan lähteellä ilta La 29.10. klo 18

Neljän kuoron yhteiskonsertti Su 23.10. klo 17, Porin Naissalulajat, Katajakoulu, Riitalan Mieslaulajat ja Noormarkun Mieslaulajat, johtajina Heikki Haulanto ja Elo-Musikka. Ohjelma 10 e

Musiikkitoiminta

Seurakuntakeskus musiikkisali 5. krs: Kamarikuoro Vox Humana Ke 17, tiedustelut Guido Kriik 0400 309837 — Keski-Porin Kirkkokuoro Ke 18.30, tiedustelut Guido Kriik 0400 309837 — Porin Ylistyslaulajat To 18, tiedustelut Kaia Tontti, p. 0440 803 388 — Cantores Vesperie Pe 16, tiedustelut Guido Kriik 0400 309837 tai Aulis Haavisto 0417751631 — Porin Laulumiehet Pe 17.30, tiedustelut Aulis Haavisto 0417751631 — Tuomas-kuoro ja soittajat harjoitukset sovitaan erikseen, tiedustelut Päivi Holkko 0505163700

Ruosiemen kirkko:

Ruosiemen seurakuntakuoro Ma 18.30, tiedustelut Juhani Kempainen p. 0400 309 838

Toukari

Toukarin kunktokeho joka toinen Ti 25.10. klo 9, tiedus-

Varhaiskasvatus

Tiedustelut, ilmoittautumi-

Jatkuu sivulla 12

PORIN SEURAKUNNAT loka - marraskuussa 2011

set, palautteet ja toiveet toiminnasta lapsityönohjaajalle: Päivi Isonokari, 0400-309 819, paivi.isonokari@porievl.fi

Päiväkerhot Ruosniemi ma, to 9-12 sekä 13-16, ti, pe 9-12, lastenohjaajat Paula Brander, Kristiina Jokinen. p. 044-730 9644 — Toejoki ma, to 9-12 sekä 13-16, ti, pe 9-12 Lehtimäki, Terhi Kujansuu. p. 044-730 9645 — Pormestarinluoto ti, pe 9-12, lastenohjaajat Lea Lehtimäki, Terhi Kujansuu. p. 044-730 9646 — Pormestarinluoto ti, pe 9-12, lastenohjaajat Päivi Piilola, Sirpa Koski, ma, to 9-12 lastenohjaajat Sirpa Koski, Marja Kaski. p. 044-730 9642 — Lyyttilä ti, pe 13.30-16.15, lastenohjaajat Päivi Piilola, Sirpa Koski. p. 044-730 9646 — Seurakuntakeskus ma, to 13-16, lastenohjaajat Eija Lindholm, Sirpa Koski. p. 044-730 9641

Perhekerhot Toejoen pappila ke 10-11.30 lastenohjaajina Leila Lehtimäki, Terhi Kujansuu .tied. diakityöntekijä Lea Rantamaa — Ruosniemen kirkko, joka ke 10-11.30, lastenohjaajina Kristiina Jokinen, Paula Brander, tied. diakityöntekijä Elina Virtalaine — Pormestarinluodon seurakuntakoti perhekerho tauolla 2011-2012 — Lyyttilän rukoushuone ke 10.15-11.45, lastenohjaajana Marja Kaski, parillisilla viikoilla myös lastenohjaaja Päivi Piilola, tied. diakityöntekijä Lea Rantamaa

Muksupöytä, Mikonkatu 8, ke 10-11.30, 2.11. Kodin lämmössä, mukana Viikarin neuvolasta Marjut Lehtonen: univoulo, 16.11. Liikkumisen ilo, diak. opiskelija Jenni Salovuori. Mukana myös Päivi Isonokari joko diakoni Mikko Salosen tai lapsityön teologi Laura Koukkarin kanssa. Tied. Isonokari 0400-309 819, Salonen 0447-309 648

Musiikkileikkikoulu, Seurakuntakeskus (Eteläpuisto 10 b, 3. krs päiväkerhot) ke 17.30-18.30 (3-6 v) yhdistetty ryhmä, tiedustelut Guido Kriik, p. 0400 309 837, guido.kriik@porievl.fi tai Eija Lindholm p. 0447 309 641, eija.lindholm@porievl.fi

Tyttötöy
Pormestarinluodon seurakuntakoti Ti 15-16 — Ruosniemen kirkko Ma 16.30-17.50

Poikatyö
Kalaholman koulu salibandykerho Ti 15.30- 16.30, ohjaaja Mikko Jokinen, kerho on tarkoitettu 1.-3. -luokkalaissille — Toejoen koulu salibandykerho Ke 15-16, 1-3 -luokkalaisselle , Ke 16-17, 4-6 -luokkalaisselle, ohjaaja Mikko Jokinen - kerho on koulun ja seurakunnan yhteistyömuoto — Ruosniemen kirkko pienenomallikerho To 15.30- 16.30, ohjaajana Mikko Jokinen, kerhossa kootaan ja maalaata perinteisiä muumalleja sekä tutustutaan rc-aiutolhin. Kerhoon mahtuu noin 10 poikaa — Lyyttilän rukoushuone isä-pöytä –illat 10.10, ja 14.11, klo 18 — Lisä tietojia poikatyöstä ja ilmoitt. Mikko Jokinen p. 0400 309 823

Tytöt ja pojat
Pormestarinluodon seurakuntakoti Tiedekerho Ma 16-17.30, ohjaaja Marjatta Kataja. Kerho on tarkoitettu 9-11-vuotiaille tytöille ja pojille. Tiedekerhossa tutustutaan luonnontieteen perusteisiin tekemällä käytännön kokeita. Ohjelmassa myös joitakin tuijumisretkiä. Ryhmään mahtuu 8- 10 hlöä. Il-

moitt. ja lisätietoja kerhosta Mikko Jokinen p. 0400 309 823

Nuorisotöy
Mikonkatu 8: Nuortenillat To 17, yhdessäoloo hartauden, sanan, kahvin ja lautapelin merkeissä — Isoskoulutus joka toinen Ke 17-18.30 — Leirivastajakoulutus jo isosena toimineille joka toinen Ke 17-18.30 — Isosviikkisileiri Silokallioilla 9-11.12., ilm. viim. 30.11. — Maata näkyvissä –festarit 18.-20.11 Turussa, ilm. 4.11.mennessä, lähtö- ja paluuaajat ilmoitetaan myöhemmin. Lisätietoja nuorisopappi Tapio Hietalahti p. 0400 309 829 tai vs. nuorisotyönohjaaja Katriona Mäki p. 0400 309 835

Syntymäpäivjuhlat
Matti Bergius 70 vuotta. Vastanotto pyhäinpäivänä La 5.11, klo 12-16.30 Porin seurakuntakeskus, Eteläpuisto 14. Ei kukkia eikä lahjoja. Mahdolliset muistamiset lahjatilille 800027-26480808 nimimerkillä ”Matti 70 v” Ilmoitathan tulostasi 22.10. mennessä p. (02) 646 0892 klo 9-17

Länsi-Pori

Länsi-Porin kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 23.10. messu, Mika Kyytinen, Antti Yrjölä, pyhäkoulu — Su 30.10. messu, Juhana Tarvainen, Mika Kyytinen, Antti Yrjölä, pyhäkoulu, klo 13 raamattutunti — La 5.11. messu, Reija Nordström, Antti Yrjölä, kirkkokahvi — Su 6.11. messu, E. Kaunisto, A. Yrjölä, pyhäkoulu — Su 13.11. messu, Jussi Kärmeranta, Antti Yrjölä, pyhäkoulu — Su 20.11. messu, Mika Kyytinen, Sakari Salminen, Celestekoivu, pyhäkoulu — Su 27.11. perhemessu, Elna Kaunisto, Marja Lehtonen, lastenohjaajat, kirkkokuoro, Antti Yrjölä, kirkkokahvi

Rukoilevaisseurat Su 23.10.

klo 13, Teuvo Huhtinen, Harri Lammii, Mauno Lampikoski

Ilta kirkko Su 23.10, klo 17, Teuvo Huhtinen, Mika Kyytinen

Sana-ilta To 27.10, klo 18, ”Pyhän Hengen ilta”, Sointu Thakur, Anne Huhtala, Mika Kyytinen — To 10.11, klo 18, Sointu Thakur, Anne Huhtala, Mika Kyytinen, tarj.

Vastuuviikon urukonsertti Su 30.10, klo 15, Tuomo Viherjuuri, Keijo Vättö

Omaisten ilta La 5.11, klo 17, Tanja Häkkinen, Reija Nordström, Elna Kaunisto, Soili Korpela, Ilona Kontinen, Jouni Kivimaa, Päivi Holkko

Ystävyyden ilta Su 20.11, klo 17, Antti Koivisto, Helmi Ylilampi, tarj.

Ilta Ilosanomalle La 26.11, klo 18, Ilpoisten musiikkiryhmä Turusta, Mika Kyytinen

Naisten raamattupiiri Ma 18, Rajja Suominen

Työtapa Mahdollisuus kudontaan ja ompeluun, puutyöjässä lintulautoja ja -pönttöjä, kelloja ym.

Pieni suuri raamattukurssi 29.-31.10: La 14 aloitus, La 15 kahvi, La 15.30 ja 16.30 raamattutunnit, La 18 messu — Su 10 messu, Su 11.30 lounas, Su 13,14,15 ja 16 raamattutunnit, Su 14 kahvi, Su 15 urukonsertti, Tuomo Viherjuuri, Keijo Vättö — Ma 18 ja 19 raam.tunnit, Ma 20 päätöshartaus — Opettajina Juhana Tarvainen, Jari Rankinen, Mika Kyytinen. Järj. Evankeliumiyh.

Preiviikin kirkko

Messu Su 20.11, klo 12, Mika Kyytinen, Päivi Holkko

Raamattupiiri Ti 18, Helena Ainasoja

Lattomeren kirkko

Messu Su 6.11, klo 12, Elna Kaunisto, Antti Yrjölä

Pietniemen seurakuntatalo

Vauvakirkko Su 27.11, klo 16, Elna Kaunisto, Ilona Kontinen, Kristiina Jaiteh

Lähetyspiirit

Lattomeren lähetyspiiri Ti 25.10, klo 18 Hannes Pajusela, Ti 8.11, klo 18 Juhani ja Helä Kuusisto, La 22.11, klo 18 Levolaassa — **Käppärän lähetyspiiri** Ti 1.11, klo 18 Simo ja Soili Korpela, Vanha Rautamäki 601

Seurakuntailta

Ulasoorin-Reikon seurakuntailta ke 23.11, klo 18 Helga ja Jukka Kivellä, Rantakulmantie, Jussi Kärmeranta

Olotupa

Ojuntie 2, avoinna ma-pe 10-14, p. 0447 309 656: Viiko-ohjelma: Ma puuropäivä, Ma 7.11, klo 12.30 Sanan äärellä Raamatun tutkiskelu, Ma 24.10, ja 17.11, klo 12.30 Lukkarin koulu, yhteislaulua kanttorin johdolla, Ma 14 naisten raamattupiiri, parittomat viikot, seur. 24.10. — Ti 12 ompeluseurat — Ke 2.11, ja 16.11, klo 12 lähetyslaulajaiset, Ke 26.10, ja 9.11, klo 12 kansainvälisen työn diakoniatuuri — To 27.10, ja 17.11, klo 10.30-14.30 eläkeläisten palvelupäivä, To 27.10, ja 10.11, klo 12 eläkeläisten päiväpiiri — Pe 9.30 perhekerho, To 12.30 verenpainemittauksia, Pe 28.10, klo 18 miestenpiiri , Ilkka Sorri

Rukousilta Ke 16.11, klo 18, Jukka Partala, Tanja Häkkinen

Kirjallisuuspiiri Ti 15.11, klo 18.30 Kirkkust Botswanaan: valitse jokin Alexander McCall Smithin Mma Ramotswe -kirjasarjasta. Tarjolla rooliosia.

Tietotupa

Nuorisokahvila, Ojuntie 2: Alkeiskursit ja yksilöohjausta tietokoneen käyttöön eläkeläisille. Tiedustelut Onni-Juhani Honkasalo p. 040 7733 182

Eläkeläisten päiväpiirit

Lattomeren kirkko Ma 7.11, klo 11 — Preiviikin kirkko Ti 8.11, klo 12 — Niitytään koulu To 3.11, klo 13 — Olotupa To 27.10, ja 10.11, klo 12 — Viaseuden kerho Olotuvalla To 10.11, klo 12

Nuorten aikuisten pizza- ja peili-illat

Nappi-klubi Olotuvalla Ke 26.10, ja 9.11, klo 18.30-21, laulapelejä, seurustelua, pizzaa

Nuoret

Nuortenillat 2.11. ja 16.11. klo 18-21 Länsi-Porin kirkolla — Ilta messu Pe 21.10, klo 18 Länsi-Porin kirkossa — Yökahvila La 12.11, klo 19-22.45 Nuorisokahvilalla

Noormarkku

Noormarkun kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 23.10. Noormarkun Nopsan 70-vuotisjuhla kirkko, Kari Penttinen, Samu Repo, Markku Lahti — Su 30.10. messu, kappalainen Samu Repon virkaanasettaminen, Pertti Hietalahti, Kari Penttinen, Heikki Upasti, juhla seurakuntatalolla — La 5.11. messu, Samu Repo, Kari Penttinen, Markku Lahti — Su 6.11. messu, Kari Penttinen, Samu Repo, Markku Lahti — Su 13.11. messu, Samu Repo, Kari Penttinen, Markku Lahti — Su 20.11. messu, eläkeläisten kirkkopyhä, Kari Penttinen, Samu Repo, Heikki Upasti

Lastentalo

Pyhäkoulu sunnuntaisin klo 10: Su 23.10. pyhäkoulu poikkeuksellisesti klo 18.

Söörutapa

Perhekahvila keskiviikkoisin klo 10-12.45

Hartaudet

Snällintuntuväke 26.10., 9.11. ja 23.11, klo 13.30 — Hopeaharjussa Ti 1.11, klo 13.30 — Mäntylinnassa Ke 2.11, ja 16.11, klo 13 — Noormarkun sairaalassa To 3.11, klo 12.30, ehtoollinen

Lähetysilta

Kairilan Piksilässä To 27.10, klo 18

Kuorotoiminta

Noormarkun kirkkokuoro Ke18-19.30 Noormarkun seurakuntatalo ja Lassilan kirkkokuoro To 19-20.30 Lassilan pappila, joht. Markku Lahti p. 044 7309 727

Kyläsaaren seurakuntatalo

Sanajumalanpalvelus joka kuukauden ensimmäinen sunnuntai klo 12

Seurakuntapiiri joka toinen Ke 13, parilliset viikot

Lähetyspiiri joka toinen Ti 18, parittomat viikot

Mäntyluodon seurakuntakoti

Sanajumalanpalvelus joka kuukauden toinen sunnuntai klo 12 — Su 6.11, klo 12 messu

Metsäkappeli

Hiljainen ilta La 5.11, klo 18, Pirjo Tiira, Jouni Maunula

Varhaisnuorten kerhot

Pihlavan kirkko: Ma 17-18.30 tyttökerho 3-5-luokkalaissille Söörutuvalla, parittomat viikot, vetäjä Jenny Vuorinen — Joka toinen Ma 17-18.30 poikakerho 3-5-luokkalaissille Söörutuvalla, Jenny Vuorinen — Ti 16-17 puuhakerho 3-5-luokkalaissille Söörutuvalla, Jenny — Ti 18.30-20 puuhakerho 3-5-luokkalaissille Lassilan pappila, Jenny — To 16.20-18 kokkikerho 2-4-luokkalaissille Noormarkun srktalolla, vetäjä Linda ja Juulia — To 18.30-20 kokkikerho 2-3-luokkalaissille Noormarkun srktalolla, vetäjä Jenna ja Brita — Tiedustelut tekstiviestein Jennyllä p. 044 7309 729 tai sähköpostilla jenny.vuorinen@porievl.fi

Pihlava

Pihlavan kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 23.10. merellinen Pihlavamessu, Hannu Dietrich, Jouni Maunula, Pihlavan kirkkokuoro, Pihlavan seurakunnan nuorten kuoro, Pihlavan Marttojen kirkkokahvi — Su 30.10. sanajumalanpalvelus, Hannu Dietrich, Jouni Maunula — La 5.11. pyhäinpäivän messu, Pirjo Tiira, Hannu Dietrich, Jouni Maunula, luetaan vuoden aikana kuolleiden nimet ja sytytetään muistokynttilät, kirk-

tanen, Teuvo ja Eira Liimatta — Pe 11.11, klo 18, Veli-Pekka Huhtanen, Hännikkälän musi-soiva perhe

Näkövammaisten ryhmä To 10.11, klo 14

Lähetysilta To 10.11, klo 18

Noormarkun seurakuntatalo

Kiviipiiri joka To 17 alakerassa

Naistenpiiri joka toinen To 14, parilliset viikot

Ehtookaffeella joka toinen To 18, parilliset viikot

Miestenpiiri joka Pe 13

Vanhaa testamenttia hepreaksi –kurssi Ti 18, Kari Penttinen

Aivohalvaus- ja afasiaryhmä joka toinen Ke 14, parittomat viikot

Mielenterveysryhmä joka toinen Ti 13.30, parilliset viikot

Valokuvaseurha Ke 9.11, klo 18-19.30, Heikki Neuman

Lähetysilta Pe 11.11, klo 18, Sointu Thakur Englannista

Pihlavan seurakuntatalon kahvio

Raamattupiiri joka toinen Ti 18, parilliset viikot, Pirjo Tiira

Lähetyspiiri joka toinen To 16, parilliset viikot

Kanneljärvi joka toinen Ma 18, parilliset viikot

Sururyhmä, ensimmäinen kokouksellinen To 3.11, klo 18, seuraavat kerat sovitaan ensimmäisessä kokouksellisessa

Joululounaan suunnittelukokous To 20.10, klo 18

Pihlavan seurakuntatalon iso sali

Seurakuntanuorten konsertti Su 6.11, klo 18, esiintyjinä mm. Nuorten lauluryhmä, Musaklubi, Tiia Palonen, Oskari Penttilä, Klaus & Juha-Ville Forsell, Essi Nevala, Anna Lindén, Tuula Uusitalo, Jussi Wernberg, Päivi Holkko, ilta kahvi

Kyläsaaren seurakuntatalo

Sanajumalanpalvelus joka kuukauden ensimmäinen sunnuntai klo 12

Seurakuntapiiri joka toinen Ke 13, parilliset viikot

Lähetyspiiri joka toinen Ti 18, parittomat viikot

Mäntyluodon seurakuntakoti

Sanajumalanpalvelus joka kuukauden toinen sunnuntai klo 12 — Su 6.11, klo 12 messu

Metsäkappeli

Hiljainen ilta La 5.11, klo 18, Pirjo Tiira, Jouni Maunula

Varhaisnuorten kerhot

Pihlavan kirkko: Ma 17.30-19.30 korukerho, Ke 16-17 musaklubi, Ke 17-18 sähkykerho, Ke 17-18.30 kokkikerho, To 15.30-16.30 touhukerho ja To 16.30-17.30 K 12 kerho — Mäntyluodon seurakuntakoti: Ke 17.30-19 tyttö-poikakerho — Kyläsaaren seurakuntatalo Ke 15.30-16.30 poikakerho ja Ke 17-18 tyttökerho — Enäjärven koulu (kirjasto) Ti 16-17 tyttökerho ja To 16-17 poikakerho — Yhteystiedot: Sinikka Hännikkälä p. 0400 309 737 ja www.porievl.fi

Varhaisnuorten kerhot

Pihlavan kirkko: Ma 17.30-19.30 korukerho, Ke 16-17 musaklubi, Ke 17-18 sähkykerho, Ke 17-18.30 kokkikerho, To 15.30-16.30 touhukerho ja To 16.30-17.30 K 12 kerho — Mäntyluodon seurakuntakoti: Ke 17.30-19 tyttö-poikakerho — Kyläsaaren seurakuntatalo Ke 15.30-16.30 poikakerho ja Ke 17-18 tyttökerho — Enäjärven koulu (kirjasto) Ti 16-17 tyttökerho ja To 16-17 poikakerho — Yhteystiedot: Sinikka Hännikkälä p. 0400 309 737 ja www.porievl.fi

Varhaisnuorten kerhot

Pihlavan kirkko: Ma 17.30-19.30 korukerho, Ke 16-17 musaklubi, Ke 17-18 sähkykerho, Ke 17-18.30 kokkikerho, To 15.30-16.30 touhukerho ja To 16.30-17.30 K 12 kerho — Mäntyluodon seurakuntakoti: Ke 17.30-19 tyttö-poikakerho — Kyläsaaren seurakuntatalo Ke 15.30-16.30 poikakerho ja Ke 17-18 tyttökerho — Enäjärven koulu (kirjasto) Ti 16-17 tyttökerho ja To 16-17 poikakerho — Yhteystiedot: Sinikka Hännikkälä p. 0400 309 737 ja www.porievl.fi

Varhaisnuorten kerhot

Pihlavan kirkko: Ma 17.30-19.30 korukerho, Ke 16-17 musaklubi, Ke 17-18 sähkykerho, Ke 17-18.30 kokkikerho, To 15.30-16.30 touhukerho ja To 16.30-17.30 K 12 kerho — Mäntyluodon seurakuntakoti: Ke 17.30-19 tyttö-poikakerho — Kyläsaaren seurakuntatalo Ke 15.30-16.30 poikakerho ja Ke 17-18 tyttökerho — Enäjärven koulu (kirjasto) Ti 16-17 tyttökerho ja To 16-17 poikakerho — Yhteystiedot: Sinikka Hännikkälä p. 0400 309 737 ja www.porievl.fi

Varhaisnuorten kerhot

Pihlavan kirkko: Ma 17.30-19.30 korukerho, Ke 16-17 musaklubi, Ke 17-18 sähkykerho, Ke 17-18.30 kokkikerho, To 15.30-16.30 touhukerho ja To 16.30-17.30 K 12 kerho — Mäntyluodon seurakuntakoti: Ke 17.30-19 tyttö-poikakerho — Kyläsaaren seurakuntatalo Ke 15.30-16.30 poikakerho ja Ke 17-18 tyttökerho — Enäjärven koulu (kirjasto) Ti 16-17 tyttökerho ja To 16-17 poikakerho — Yhteystiedot: Sinikka Hännikkälä p. 0400 309 737 ja www.porievl.fi

Varhaisnuorten kerhot

Pihlavan kirkko: Ma 17.30-19.30 korukerho, Ke 16-17 musaklubi, Ke 17-18 sähkykerho, Ke 17-18.30 kokkikerho, To 15.30-16.30 touhukerho ja To 16.30-17.30 K 12 kerho — Mäntyluodon seurakuntakoti: Ke 17.30-19 tyttö-poikakerho — Kyläsaaren seurakuntatalo Ke 15.30-16.30 poikakerho ja Ke 17-18 tyttökerho — Enäjärven koulu (kirjasto) Ti 16-17 tyttökerho ja To 16-17 poikakerho — Yhteystiedot: Sinikka Hännikkälä p. 0400 309 737 ja www.porievl.fi

Varhaisnuorten kerhot

Pihlavan kirkko: Ma 17.30-19.30 korukerho, Ke 16-17 musaklubi, Ke 17-18 sähkykerho, Ke 17-18.30 kokkikerho, To 15.30-16.30 touhukerho ja To 16.30-17.30 K 12 kerho — Mäntyluodon seurakuntakoti: Ke 17.30-19 tyttö-poikakerho — Kyläsaaren seurakuntatalo Ke 15.30-16.30 poikakerho ja Ke 17-18 tyttökerho — Enäjärven koulu (kirjasto) Ti 16-17 tyttökerho ja To 16-17 poikakerho — Yhteystiedot: Sinikka Hännikkälä p. 0400 309 737 ja www.porievl.fi

Varhaisnuorten kerhot

Pihlavan kirkko: Ma 17.30-19.30 korukerho, Ke 16-17 musaklubi, Ke 17-18 sähkykerho, Ke 17-18.30 kokkikerho, To 15.30-16.30 touhukerho ja To 16.30-17.30 K 12 kerho — Mäntyluodon seurakuntakoti: Ke 17.30-19 tyttö-poikakerho — Kyläsaaren seurakuntatalo Ke 15.30-16.30 poikakerho ja Ke 17-18 tyttökerho — Enäjärven koulu (kirjasto) Ti 16-17 tyttökerho ja To 16-17 poikakerho — Yhteystiedot: Sinikka Hännikkälä p. 0400 309 737 ja www.porievl.fi

Varhaisnuorten kerhot

Pihlavan kirkko: Ma 17.30-19.30 korukerho, Ke 16-17 musaklubi, Ke 17-18 sähkykerho, Ke 17-18.30 kokkikerho, To 15.30-16.30 touhukerho ja To 16.30-17.30 K 12 kerho — Mäntyluodon seurakuntakoti: Ke 17.30-19 tyttö-poikakerho — Kyläsaaren seurakuntatalo Ke 15.30-16.30 poikakerho ja Ke 17-18 tyttökerho — En

10-14-vuotiaille. Tiedustelut ja ilmoittautumiset Eija Kymäläinen eija.kymalainen@poriev.fi p. 0400 309 795

Kutokset Kerho on 6. luokkalaisten tyttöjen oma ryhmä. Kolmena perjantai-iltaa 28.10.;25.11. ja 16.12. klo 17-19 Kalaholmassa, Uittomiehentie 8 b

Poikakerhot

Väinöläinen kirkko: Monitoimikerho Ke 18 – 19.30 ja Nikkarikerho To 18 – 19.30 — Väinöläinen koulu Poikien salibandykerho Ke 16 – 17.30 — Kaarisillan koulu Isä-pöytä sähly Pe 17.30 – 18.30 — Tiedustelut nuorisotyönohjaaja Vesa Saarela puh. 0400 309 794

Kokkis tytöille ja pojille

Kokkikerho 8-10-vuotiaille tytöille ja pojille Väinöläisen kirkon alakerta, käynti takapihan puolelta. Kerho kokoontuu viiteen perjantai-iltaan syyskuun 2011 aikana: seuraavat 21.10. ja 4.11. Kerho toteutetaan yhteistyössä Porin Karjala-Seuran kanssa. Tiedustelut Maija Salmijärvi, nuorisotyönohjaaja, maija.salmijarvi@poriev.fi, 0400309796.

Varhaiskasvatus

Perhekerhot Kalaholma Ke 10.30–12, kerhohuone Uittomiehentie 8 b — Harmaalinna To 9.30–11 seurakuntatallin Harmaalinnantie 2 — Väinölä Ke 10.30–12, Väinöläinen kirkko, Päkintie 1 — Sampola Ma 10–11.30, Sampolan kerhohuone, Puhurintie 10 (Vauva-kerho) — Uusiokivosto To 9.30–11, Teljän kirkko, Koivistonpuistikko 50 — Esivallankatu To 13.30–15, Esivallankatu 6 — Perhekerhot on tarkoitettu äideille, isille, lastenohjaajille, isovanhemmille, kummelle ym. yhdessä lasten kanssa. Perhekerhot ovat avoimia kaikille. Ei etukäteen ilmoittautumisia. Kerhokehät koostuu yhteisestä hartaudesta, laulusta, leikeistä sekä nautitaan kahvipöydän antimista. Kerhot kokoontuvat joka viikko. Perhekerhoista voit kysyä tiedustelut lapsityönohji Ritva Parkkalille mielellään sähköpostilla ritva.parkkali@poriev.fi tai puh. 0400 309 857

Päiväkerhot Esivallankadun seurakuntatallin, Esivallankatu 6 (p. 0447 309 673), Kalaholman päiväkerho, Uittomiehentie 8 b (p. 0447 309 669), Harmaalinna päiväkerho, Harmaalinnantie 2 (p. 0447 309 670), Sampolan päiväkerho, Puhurintie 10 (p. 0447 309 672), Teljän päiväkerho, Teljän kirkko (p. 0447 309 668), Väinöläinen päiväkerho, Väinöläinen kirkko (p. 0447 309 667) — Päiväkerhoryhmiä on 4-6-vuotiaille sekä 3-vuotiaille lapsille. 4-6-vuotiaille on kaksi kertaa viikossa kolme tuntia kerrallaan ja 3-vuotiaille on kaksi kertaa viikossa kaksi tuntia kerrallaan. Isompien maksu 35 €/lukuksi ja pienempien on 20 €/lukuksi. Joissakin päiväkerhopaikoissa on myös "sisarusryhmä" 3-6-vuotiaille. Maksu kattaa mm. vakuutuksen lapsille. Päiväkerhossa leikataan, lauletaan, askarrellaan ja vieteään lasten hartaushetki. Mukaan kerhoon eväät sekä kerhotossut. Tiedustelut lapsityönohjaaja Ritva Parkkalille mielellään sähköpostilla ritva.parkkali@poriev.fi tai p. 0400 309 857

Avoin päiväkerho kokoontuu kerran viikossa Kalaholmassa torstaisin 17.30 – 19. Sinne voi tuoda yli 4-vuotiaan lapsen yksistään tai lapsi voi tulla vanhemman/vanhempien kanssa.

PORIN SEURAKUNNAT loka - marraskuussa 2011

TEKSTARITUPU TUKITEKSTARI KOULULAISILLE

Apua ja tukea tekstiviestillä

Tekstaritupu on valtakunnallinen, koululaisille (7-14v) suunnattu tekstiviestitukipuhelin.

Porin tekstaritupun numero on 045 123 1412. Tupu vastaa viesteihin koulupäivinä vuorokauden kuluessa.

Tekstaritupulle voi lähettää normaalia tekstiviestin hinnalla kysymyksen mistä tahansa mieltä askarruttavasta asiasta. Tupu on kiinnostunut siitä mitä koululaisille kuuluu. Porissa toimii kymmenen tupua, jotka ovat tehtäväänä koulutettuja paikalliseurakuntien ja yhtymän kasvatusalan ammattilaisia, joita sitoo vaitiolovelvollisuus.

Tekstaritupu on toiminut Porissa vuoden (palvelu aloitti 1.10.2010) ja on osoittautunut toimivaksi seurakunnalliseksi työmenetelmäksi. Ja tämä on entistään vahvistanut seurakuntien yhteistyötä.

- Palvelulle on ollut todella tarvetta. Viestejä on vuoden aikana tullut

kuusiallisilta ja koululaisella on pelko tulla naurunalaiseksi.

- Viestit ovat myös iloisten asioiden kertomista. Koululaisilla on tarve kertoa aikuiselle asioistaan, erityisesti onnistumisista sekä kysyä aikuisten mielipidettä ratkaisuihin tai jakaa arjen omia asioita, Hannonen kertoo.

Näkövammaistyö

Näkövammaisten kerho To 17.11. klo 13 seurakuntakeskuksessa

Sotiemme veteraanit

Hengellinen kuukausitilaisuus Pe 28.10. klo 13.30 seurakuntakeskuksessa

Myyjäiset

Käppärän hautausmaan kahviossa Su 30.10. klo 11-14, leivonnaisia, käsitöitä, havutöitä, puffetti

Torstai-Akatemia

To 3.11. klo 14 "Porin taide-museo ja 30 tolminnan huppuvotta". Tapaamme Porin taide- ja kulttuurin tutustumme tämän kolmekymppisen kuulumisiin

Seniorikahvila sanomalehtitaksauksen merkeissä Ti 15.11. klo 10-11.30 Petra's Cafe, Yrjönkatu 11. Keskustellaan ajankohtaisista uutisista. Aamukahvit jokainen maksaa itse.

Nuoret aikuiset Café Huone Mikonkatu 8:ssa joka toinen Pe 18-23, gospel-musiikkia, kahvia, alku- ja loppuhartaudet, seur. 21.10. ja 4.11.

Me miehet Seurakuntakeskuksessa Pe 28.10. klo 18 aiheena "Mies rohkaisijana", Mika Kyytinen, Reino Valkama, Osmo Aronen — Pe 25.11. klo 18 aiheena "Mies lähetystyössä", Tauno Pihlaja, Antti Kiviranta, Pentti Heinilä

Naisten kahvila Seurakuntakeskuksessa: Suuri Naisten Päivä naisille ja miehille Su 30.11. klo 13-17 "Voiko mies ymmärtää naista?", Sepo Saari, Sakari Leppänen, Arja-Liisa Järvinen ja kahvilanai- set, musiikkia Minna Koskinen, Piia Hautala ja Hanna-Maria Vahala, Marttojen väliaikakahvitus klo 14.30-15

Katulahetysilta Seurakuntakeskus, Eteläpuisto 10 B 2. krs tukikeskuksen tiloissa perjantaisin klo 18

Kuurot Jumalanpalvelus Su 20.11. klo 12 Kuurojen yhdistyksellä, Länsipuisto 26 — Seniorikerhon raamattuhetki To 27.10. klo 12 Kuurojen yhdistyksellä, Pasi Runonen — Turun kuurojen vierailu lähetyspiirissä Su 23.11. klo 12, paikka Ilmoit.

Yhteinen toiminta Seurakuntakeskuksessa: Kehitysvammaisten päiväkerho Ke 13-14.30, seur. 9.11. ja 7.12. — Kehitysvammaisten itäkerho Ti 17.30-19 seur. 1.11. ja 15.11. — Kehitysvammaisten vanhemmat Ma 13-14.30 Tukikeskuksen tiloissa, seur. 31.10 ja 14.11. — Mielenterveyskerho Tukikeskuksen tiloissa Ma 13-14.30, seur. 24.10., 7.11. ja 21.11.

Päihde- ja rikkinäisyys Avoin ryhmä Ma ja Ke 9-11 Tukikeskus, Eteläpuisto 10 B, verstaistukea päihdeongelmaan

Katulahetysilta Seurakuntakeskus, Eteläpuisto 10 B 2. krs tukikeskuksen tiloissa perjantaisin klo 18

Kuurot Jumalanpalvelus Su 20.11. klo 12 Kuurojen yhdistyksellä, Länsipuisto 26 — Seniorikerhon raamattuhetki To 27.10. klo 12 Kuurojen yhdistyksellä, Pasi Runonen — Turun kuurojen vierailu lähetyspiirissä Su 23.11. klo 12, paikka Ilmoit.

Yhteinen toiminta Seurakuntakeskuksessa: Kehitysvammaisten päiväkerho Ke 13-14.30, seur. 9.11. ja 7.12. — Kehitysvammaisten itäkerho Ti 17.30-19 seur. 1.11. ja 15.11. — Kehitysvammaisten vanhemmat Ma 13-14.30 Tukikeskuksen tiloissa, seur. 31.10 ja 14.11. — Mielenterveyskerho Tukikeskuksen tiloissa Ma 13-14.30, seur. 24.10., 7.11. ja 21.11.

dessä eteenpäin To 17.11. klo 18

Tuomasmessu

Keski-Porin kirkossa

Mummun kamari

Itäpuisto 14: Avoimma Ma-Pe 11-15. Viikko-ohjelma: Ma 11.30 viikon avaus — Ti 13 kamarikerho käsitöistä ja askartelusta kiinnostuneille, Ti 1.11. ja 15.11. klo 12 tuolijumppa, Ti 25.10. ja 8.11. klo 12 sanoja ja säveliä — Ke 13 ohjelmatuokio — To 13 hartaus — Pe 28.10. ja 18.11. klo 11 Kirjojen ystävät — Pe 4.11. klo 13 Karmel-piiri — Su 13-15 keskustelukerho

Työtupa

Eteläpuisto 10 B, kellarikerros. Avoimma keskiviikkoisin klo 10-14.

Leskien klubi

Seurakuntakeskuksessa Ma 31.10. klo 15.30-17

Kristilliset yhdistykset

Esikoislestadiolaiset, rukoushuone, Koivistonpuistikko 53: Seurat sunnuntaisin klo 15 — Syysseurat 12-13.11: La 12 ja 18 sekä Su 12 ja 17, puhujana Seppo Karhu ja Heikki Puranen — Kotikuuntelu. (02) 633 1115

Evankeliumiyhdistys, Varvink 3: Jumalanpalvelukset 23.10. klo 17 sanajumalanpalvelus, Juhana Tarvainen, pyhäkoulu, Su 30.10. klo 10 Länsi-Porin kirkko, Mika Kyytinen, Juhana Tarvainen, Su 6.11. klo 17, Erkki Koskenniemi, kirkkokahvi, pyhäkoulu Su 13.11. klo 17, Juhana Tarvainen, kirkkokahvi, pyhäkoulu — Nuorten raamis tiistaisin klo 18 — Raamattupiiri joka toinen To 18; seur. 20.10., 3.11. ja 17.11. klo 18 — Nuoret, Nurkka-ilta Pe 11.11. klo 18 "On Keinoson nimipäivä" — Matongon orpokoti/lähetyspiiri Ke 26.10. klo 13 — Raamattuluennot, Juhana Tarvainen ja Jari Rankinen: To 27.10. klo 18 Minulle sanottiin, että usko pelastaa. Mitä varten sitten jotkut kastetaan? Monet jopa heti vauvana, en ymmärtänyt. To 10.11. klo 18 Kävin ehtoollisella. En ymmärtä mitään hyötyä siitä on. Papin pitkät sanat ja sitten jono alttarille. Miksi ne menee sinne? — Länsi-Porin kirkko 29-31.10. pieni suuri raamattukurssi, La 14-19, Su 10-17 ja Ma 18-21

Israel-työ ry seurakuntakeskuksessa Su 13.11. klo 16, Esa ja Pirkko Keuru, Armi Laaksonen **Kansanlähetyksen** läh.koti, srk. keskus, 5.krs: Joka toinen Ma 16.30 Epin piiri, Raamaton äällä Arja Lehmijoen johdolla — Ma 18.45 Startti-raamattupiiri, tutustutaan Raamattuun, rukoillaan, keskustellaan — Joka toinen To 18.30 Matalan kynnysen majataloilat, 27.10. "Evankeliointi elämäntapana", Heikki Nummijärvi, 10.11. "Kiitollisuus kaiken keskellä", Heikki Nummijärvi — Su 17 teemallista krist. uskoon liittyvistä asioista: 23.10. Humala vai Jumala? 7.11. Armolahjat seurakuntarakentamassa, 20.11. Evankeliointi elämäntapana — Su 17 kohtauspaikka srk. keskus mus.sali, 30.9. Usko ja epäusko, 13.11. Valvokala, lapsille pyhäkoulu, kahvi/teetarjoilu

Porin Ntky, Esivallankatu 6: Aikuisten kerhot: Joka toinen Ma 15 raamattu-keskustelupiiri, parittomat viikot: Joka toinen Ma 13 kultaisten iän kerho, parilliset viikot: — Nuorten ja aikuisten kerhot: Joka toinen Ma 18 lähetyspiiri perheissä tai Ntkyllä, Joka kkn 1. Su 14.30 keskustelupiiri Liisank. 26 as 32 — Laulutevehdykset Su 23.10. Palvelukoti Honkala ja Su 20.11. Porin Suomalainen Palvelukoti, lähdöt klo 14 Ntky:ltä — Sunnuntai yleisötilaisuus Su 30.10. klo 15, rov. Maija Rostedt kertoo afrikkalaisen naisen elämästä **Porin Seudun Kristilliset eläkeläiset** ilaisuudet joka toinen Ti 13 seurakuntakeskuksessa, seur. 1.11. ja 15.11., kahvitarjoilu klo 12.30 alkaen — Kuntolentopohjois-Namibian terveydenhuollon alullepanijana arvostetaan yhä, mikä näkyy muun muassa siinä, että Selma on edelleen yksi suosituimmista naisten nimistä alueella. Terveystieteen huollon lisäksi suomalaisen lähetystyön vaikutus näkyy koulutuksessa.

Onandjokwen sairaala elää parhaillaan satavuotisen historiaansa suurinta uudistumisvaihetta. Tampereen evlut. seurakuntayhtymän Martinus-säätiö ja Suomen ulkoasiainministeriö rahoittavat runsaalla miljoonalla eurolla sairaalan peruskorjaus- ja uudistushanketta, jo-

Suomalaiset perinteikkään sairaalan peruskorjaushankkeessa

Namibiassa ei ole juhlaa ilman tanssia. Perinteistä tanssia nähtiin myös Onandjokwen sairaalaalan juhlassa.

Varoja Namibiaan

Onandjokwen sairaalaan kerättiin myös Porin

Lähetysjuhliilla.

O nandjokwen sairaala Pohjois-Namibiassa vietti satavuotisjuhlaansa syyskuun lopussa. Sairaalan perusti Ambomalan ensimmäinen lääkäri, suomalainen lähetyslääkäri Selma Rainio. Rainion uhrautuvaa työtä nykyisen Pohjois-Namibian terveydenhuollon alullepanijana arvostetaan yhä, mikä näkyy muun muassa siinä, että Selma on edelleen yksi suosituimmista naisten nimistä alueella. Terveystieteen huollon lisäksi suomalaisen lähetystyön vaikutus näkyy koulutuksessa.

Onandjokwen sairaala elää parhaillaan satavuotisen historiaansa suurinta uudistumisvaihetta. Tampereen evlut. seurakuntayhtymän Martinus-säätiö ja Suomen ulkoasiainministeriö rahoittavat runsaalla miljoonalla eurolla sairaalan peruskorjaus- ja uudistushanketta, jo-

ta hallinnoi Suomen Lähetysseura. Tähän apuun osallistuttiin myös Porin Lähetysjuhliilla kesäkuussa, jossa Namibiassa syntyneet gospelmuusikot Jaakko Löytty ja Pekka Simojoki konsertoivat sairaalan hyväksi.

Remontin rahoituksesta pääosaa tulee Namibian terveys- ja sosiaaliministeriöltä. Sairaalan omistaa Namibian evankelisluterilainen kirkko, mutta valtio vastaa työntekijöiden palkoista ja toimintamenoista. Onandjokwen sairaalan vaikutusalueella asuu noin 200 000 ihmistä. Vuodepaikkoja sairaalassa on 500, lääkäreitä 21 ja hoitajia 270. Poliklinikalla käy päivittäin 500–700 asiakasta, aids-klinikalla 15 000 vuodessa.

Kirkko tärkeä yhteistyökumppani

Namibian terveys- ja sosiaaliministeri, tohtori Richard Kamwi tähden Onandjokwen sairaalaalan juhlassa, kuinka tärkeä yhteistyökumppani kirkko on valtiolle. Hän kertoi ihailevansa sekä Suomen että Namibian kirkon laajakattaisia johtajia, jotka ovat huolehtineet paitsi ih-

misten hengellisistä, myös heidän terveydellisistä tarpeistaan saaden terveydenhuollon kaikkien namibialaisten oikeudeksi.

— Namibia pysyy kiittolisuudenvelassa suomalaisille lähetystyöntekijöille, jotka ovat tukeneet ja tukevat kirkon kautta edelleen tätä sairaalaa - eivät ainoastaan taloudellisesti ja henkilötieteellä, vaan myös kouluttamalla sairaanhoitajia, jotka ovat levittäytyneet eri puolille Namibiaa.

Sairaalan perustaja Selma Rainio saapui Ambomaalle vuonna 1908 ja aloitti työn tyhjin käsin näinlähden keskellä. Asunostaan hän teki vastanottobuonin ja laboratorion. Aluksi hän rakennutti Oniipaani viisi pyöreää sairasalaa, seinät savesta ja katto oljista. Sairaala valmistui 1911. Sihen tuli Ambomaan ensimmäinen petikotio, sillä Rainio ei halunnut katosta putoavaa pölyä ja hyönteisiä leikkaushaavoihin. Nyt peruskorjauksessa oleva sairaalan rakennuskanta on 1950-luvulta.

KIRSI ELO
SUOMEN LÄHETYSSEURA

— huomenna kirkastuvaa!

Kirkkovuosi päättyy tuomiosunnuntaihin, joka on tänä vuonna 20. marraskuuta. Tuomiosunnuntai kuulostaa aika pelottavalta.

— Kirkkovuoden päättävä tuomiosunnuntai on ensi kuulemalta pelottava, mutta sen toinen nimi *Kristuksen kuninkuuden sunnuntai* antaa meidän asettua Jumalan kasvojen eteen syvän täynnä toivoa.

Maailmanloppu, viimeinen päivä ja tuomio tulee. Niin tulee myös Jeesus Kristus, kuningas, kaikkivaltias. "Minä tiedän, että lunastajani elää. Hän sanoo viimeisen sanan maan päällä." (Jes.19:25). Sitä sanaa me saamme kristittyinä ilolla odottaa, kun saamme vihdoin kuulla miten arvoit ratkeaa.

Lapsille

Lasten palstan kirahvi sai nimen

Palstan maskotti on Kieppu-kirahvi.

Tällä palstalla on seikkaillut maskottina jo monta kertaa kirahvi, joka on kuitenkin ollut nimeä vailla. Tilanteen korjaamiseksi apuun saatiin Porin seurakuntien perhekerholaisia, päiväkerholaisia ja iltapäiväkerholaisia. Kirahville on siis keksitty nimeä oikein suu-

rella joukolla. Kymmenistä ehdotuksista nousi suosikiksi Kieppu-kirahvi. Vauhdikkaasti jalkojaan heiluttava Kieppu kieppuu tällä palstalla myös marras- ja joulukuun numeroissa. Kiitos kaikille, jotka osallistuitte kirahvi nimeämiseen!

Mitä konsertissa tapahtuu? Lapsille oma sellokonsertti, jossa oppii, miten konsertissa ollaan.

S ellohytje Celim konsertoi Teljän kirkossa lapsenpäivänä, sunnuntaina 20. marraskuuta klo 15. Juonnetussa konsertissa lapset saavat tietoa, mitä konsertissa tapahtuu ja miten siellä käytäyttyään.

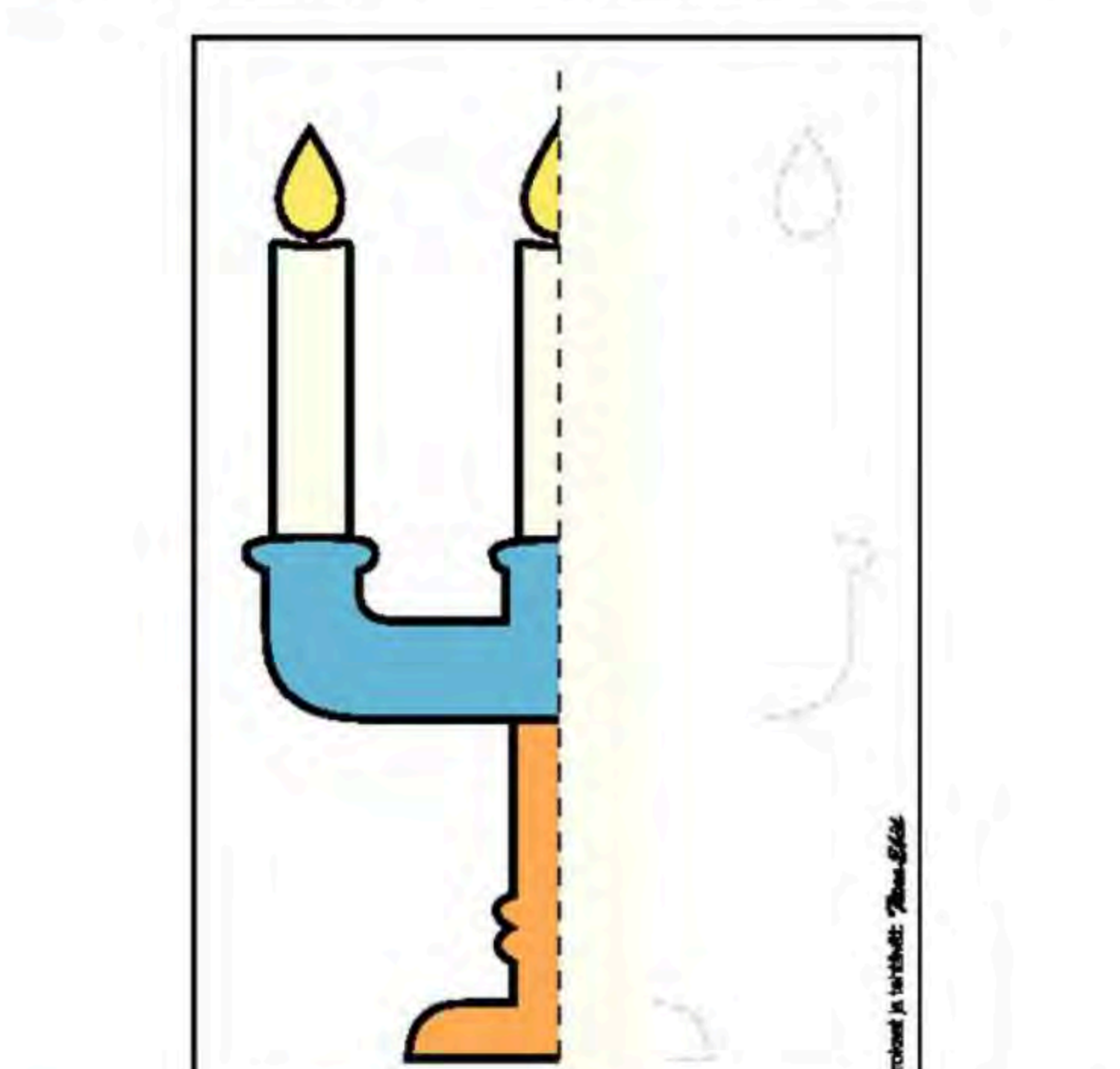
"Aikuisten oikeesti"-konsertissa soittavat Eeva Vaahtoranta, Lauri Kärrylä, Iida Hirvola ja Tuomas Roos. Ohjelmistossa on sävellyksiä pääosin barokin ajan säveltäjiltä, mutta mukana on myös uusia sävellyksiä. Säveltäjänimet ovat Zippoli, Haydn, Pergolesi, Vivaldi, Fabregas ja Pachelbel. Sellohytje Celim on 2009 perustettu neljän sellon kokoonpano, jonka ohjelmisto ulottuu barokista uuteen musiikkiin ja tangoihin. Jäsenet soittavat kamarimusiikkia aktiivisesti muissakin kokoonpanoissa opiske-lupaikkakunnillaan sekä Porissa, josta yhtye on lähtöisin.

Konsertin juontaa Anne-Marie Grundstén. Järj. Porin Teljän seurakunnan musiikki-, lapsi-, varhaisnuoris- ja pyhäkoulu. Vapaa pääsy.

Pyhäinpäivänä sytytetään kynttilöitä

Syksyllä on jo aikaisin pimeää. Silloin laitetaan valot päälle.

Kynttilä tuo erilaista valoa juhlaan ja se tuo juhlan tunneltaa aivan tavalliseen koti-iltaan. Pyhäinpäivänä on tapana viedä kynttilöitä hautausmaalle. Pyhäinpäivä on tänä vuonna 5. marraskuuta.

Isättömälle isän malli löytyy Raamatusta

Niko Paasikivi osallistuu mielellään lastensa Lyydian ja Nooran leikkeihin.

Niko Paasikivi haluaa olla lapsilleen hyväksyvä isä, joka on läsnä ja lähellä. Ei ainoastaan fyysisesti paikalla.

— Isä. Sitä sanaa peilaa tietenkin oman isäsuhteen - tai sen olemattomuuden - kautta. Minulle se on jostain, mikä puuttui elämästä, **Niko Paasikivi** kertoo.

Ensimmäiset kyselyt omasta isästä Niko muistaa kysyneensä kouluiän kynnyksellä. Sen jälkeen järjestyi myös ensimmäinen kohtaaminen isän kanssa.

Niko Paasikiven lapsuudenkoti ei ollut hengellinen. Hän muistaa kuitenkin ajatelleensa jo pikkupoikana, että onhan sentään Taivaan Isä, vaikka omaa isää ei oikeastaan ollut olemassakaan. Oman isän puuttumisen Niko kokee hylkäämisinä. Ja siitä on aiheutunut tunne omasta kelpaamattomuudesta, ”minussa on varmasti jotain vikaa”. Aikuisiällä Niko tuli uskoon ja sen myötä Jumalan läsnäolo kirkastui. Kuitenkin suhde Taivaan Isään heijastelee isä-kokemusta ja pitää sisällään myös epäuskoa.

— On vaikea uskoa, että Taivaalliselle Isälle kelpaan, Hän hyväksyy minut. Sitä pitää joka päivä muistutella itselleen.

Isyys on luottamustehtävä

Nyt Paasikiven perheeseen kuuluvat Nikon lisäksi vaimo **Heidi** sekä lapset **Noora**, 5, ja **Lyydia**, 1.

— Isyys ja perhe ovat asioita, joiden en jossain vaiheessa elämää uskonut enää olevan mahdollisia minulle. Isyys ja oma perhe merkitsivät minulle hyvin vahvasti sitä, että Jumala voi täydellisesti muuttaa elämän suunnan ja antaa uuden mahdollisuuden, Niko pohtii.

Oman isyyden kokeminen herättää Nikossa ristiriitaisia tunteita. Toisaalta isyys nostaa pintaan onnen, hyväksytyksi tuleminen ja ilon tunteita, toisaalta taas pelon, epävarmuuden ja huolen aiheuttaman murheen tunteita.

— Nikolle parasta ja samalla pelottavinta isänä olemisessa on se, että on saanut vähäksi aikaa vastuulleen Jumalan antamat lapset. Hänestä on hienoa huomata, että omat lapset turvautuvat ja luottavat isäänsä ja hakevat lohdutusta ja tukea isältä.

— Parasta on tietää, että kotona joku koko ajan odottaa isän kotiinpaluuta ja nähdä se riemu ja ilo lapsen silmistä, kun isä viimein saapuu kotiin.

Tärkeintä on hyväksyntä

Kotona ollessaan Niko puuhailee mielellään lastensa kanssa.

— Nooran kanssa mieluiten leikin ja rakennan legoilla. Pienen Lyydia-tytön kanssa on mukavinta käydä vaunukävelyllä ja vain ihmetellä pienen lapsen kanssa hänelle uusia ja

ihmeellisiä asioita, Niko kertoo.

Nikon mukaan Raamatun antama kokonaiskuva Taivaan Isästä on ihanne omalle isyydelle. Nikoa puhuttelee myös Kolossalaiskirjeestä löytyvä konkreettinen ohje: ”Isät, alkää aina moittiko lapsianne, etteivät he masentuisi.” (Kol. 3:21)

— Omassa isän roolissa pitäisi muistaa antaa oman pojan olla sellainen kuin hän on. Hyväksyntä on parhaita asioita, mitä lapselle voi antaa.

Joskus illalla nukkumaan mennessään Noora-poika on todennut isän olleen päivällä liian ankara. Sellainen palaute laittaa isän miettimään.

— Omat vanhemmat ovat lapsen mielestä aina parhaat mahdolliset, vaikka olosuhteet olisivat millaiset tahansa. Pitäisi siis itse osata nähdä syvemmälle omaan vanhemmuuteen ja tutkia sitä, millaisia malleja kuljettaa mukanaan. Ja parempaan pitäisi aina pyrkiä.

Isä tarjoaa turvaa

Nikon mielestä isän tärkeänä tehtävänä on perheen ja lasten turvallisuudesta huolehtiminen.

— Turvallisuudella en tarkoita vain fyysistä turvallisuutta vaan erityisesti perheen turvallista ilmapiiriä. Isän tehtävänä on hoitaa perheensä niin, että kaikilla on turvallista ja hyvä olla.

Nikon mukaan turvallinen ja hyvä ilmapiiri syntyy siitä, kun isä ja äiti hoitavat keskinäistä suhdettaan ja kun perheessä voidaan keskustella kaikista asioista avoimesti. Myös lapset tulee ottaa mukaan perheen päätöksentekoon ja heitä on kuultava.

Isän tehtävänä on Nikon mielestä myös pitää huolta perheen hengellisestä elämästä. Isän pitäisi rohkaista ja kehottaa perhettä esimerkiksi yhteisiin rukouksiin. Niko itse lukee Nooalle perinteikästä Ikuiset kertomukset – kirjasarjaa iltaisin.

Vastuullinen isyys

Niko pohtii isän vastuuta.

— Näen isän vastuun perheen hyvinvoinnista erittäin suureksi, mutta samalla näen oman pienuuteni ja vajavaisuuteni tässä tehtävässä. En voi sanoa, että olisin millään isyyden osa-alueella onnistunut kovin hyvin, mutta silloin yritän muistuttaa itselleni, että en ole yksin. Jumala, joka on minulle näin suuren tehtävän uskonut ja antanut täydellisen isän mallin, on kanssani ja ohjaa ja kantaa minua sekä perhettäni. Hän on myös kykenevä korjaamaan niitä virheitä, joita välttämättä teen.

Niko myöntää, että oman isän puute on jättänyt hänelle itselleen kovin herkin omantunnon. Syyllisyys nousee helposti pienistäkin asioista ja omatunto kolkuttaa. Toisaalta herkkyyys ohjaa keskittymään pieniin hetkiin, käsillä olevaan aikaan.

— Oma isä puuttui. Niinpä itse haluaisin olla mahdollisimman paljon läsnä lapsille. En mielellään olisi hetkeäkään pois lasten luota. Koen, että kotona on tärkein paikkani, kerroo tammikuussa lasten kanssa kotiin hoitovapaalle jäävä Niko Paasikivi.

Nikon toive on, että omat lapset muistaisivat hänet isänä, jonka syliin sai aina mennä. Isänä, joka ei asettanut mahdottomia vaatimuksia, vaan hyväksyi jokaisen lapsen omana itsenään.

MARI AHVENJÄRVI

Ekstia

Ruosniemen kirkko nousi viljapellolle

Ruosniemen kirkon suunnitelli porilainen arkkitehti **Keijo Vali**. Suunnitteluvaiheessa ei ollut varmuutta, tehdäänkö seurakuntatalo vai vihittäkö rakennus kirkoksi. Arveltiin, että salista olisi tullut kirkkomaisempi, jos alun alkaen olisi tiedetty, että sali voidaan vihkiä kirkoksi. Kirkko siitä siis tuli. Arkkitehti **Martti Simojen** määräyksestä Keski-Porin kirkkoherra **Matti A. Mustonen** vihki kirkon 22. tammikuussa 1967.

”Jalkojemme alla on entistä voimakkaammin viljeltyä ja hyvin sala-

ojitettua peltoa. Mutta niin on laita myös hengen vainioilla, jossa kynnetään, kylvetään ja korjataan satoa Jumalan valtakunnan aittoihin”, kirjoittaa talousjohtaja, sittemmin seurakuntaneuvos **Paavo Yrjölä** rakennushistoriikissa.

Ruosniemen kirkkosaliin mahtuu 150 ja lehterille noin 30 henkeä. Seurakuntasalissa on paikkoja 60 henkilölle. Lisäksi kirkolla on neljä kerhohuonetta. Eri siivessä on kaksi asuntoa, joista toisessa on nyt diakoniatyöntekijän vastaanotto. Urut saatiin joulukuun 1969, lahjoituksina

saatiin yli puolet hankintahinnasta. Alkuperäinen kirkonkello oli saatu Kestin talosta. Uusi kello ja sitä varten korotettu kellotapulit otettiin käyttöön 1988. Pääasiassa talkoilla tehdyssä hankkeessa oli **Taisto Taimela** suuri osuus.

Arkkitehti **Reijo Louhimo** suunnitteli peruskorjauksen, joka tehtiin vuosina 1998–1999. Kirkkosalissa muutettiin alttari toiselle seinälle ja siihen puhkaistiin tila vä-

halle paikalle. Kirkkokettiliit uusia vuosina 2000. Tekstiilitaiteilija **Aila Hossin** suunnitelmat toteutti joukko vapaaehtoisia.

Palataan vielä Paavo Yrjölä rakennushistoriikkiin. Hän korosti puheensa lopuksi, että seinät ja katto muodostavat vain puitteet hengenelämälle. ”Seurakunta olette te, Ruosniemen asukkaat.”

MAIJA-LEENA SEPPÄLÄ